



NIMFA UMRE





Osebe

TRISTAN
IZOLDA
TRUBADUR/MARK

Drama je bila prvič uprizorjena 13. februarja 1994 v Vodnikovi domačiji v Ljubljani v produkciji Slovenskega komornega gledališča.
Igrali so:

TRISTAN
IZOLDA
TRUBADUR/MARK

Boris Kerč
Violeta Tomič
Srečo Špik

Dramo sta režirala avtor in Branka Bezeljak Glazer.

320



Prvo dejanje

Prvo dejanje se dogaja v "sobi" in v "pisarni". Soba vsebuje posteljo ter mizico s pisalnim strojem in telefonom. Na desni so vrata, na levi (ali zadaj) je okno. Pisarna, ki jo označujeta dva stola z mizo, ni fiksirana, ampak "potuje" okoli sobe v smeri urinega kazalca, dokler se ne vrne na začetno mesto.

Na začetku je postelja mrtvaški oder; Tristan in Izolda ležita na njej pod odejo, sklenjenih rok, pokrita s črnim pajčolanom, obdana z venci in plapolajočimi svečami. Slišimo žalno glasbo. Gledalci so prišli na pogreb; Trubadur (z lutnjo v rokah) jih usmerja v vrsto, ki se vije okoli ljubezenske dvojice; nekaterim med njimi izroči sveče, da jih položijo k drugim itd. Obhod traja, dokler zadnji gledalec ne pride do svojega sedeža.

1.

(Luč na Trubadurja.)

TRUBADUR: "Dame in gospodje! Ali vas je volja slišati lepo zgodbo o ljubezni in smrti? Zgodbo o Tristanu in njegovi kraljici Izoldi?"

321



Poslušajte, kako sta se z globoko radostjo, z neizmerno bolečino ljubila, nato pa skupaj umrla, on zaradi nje, ona zaradi njega -”

(Zabrenka na lutnjo. Tristan in Izolda oživita, si snameta pajčolan, sedeta pokonci. Trubadur prime Izoldo za roko in jo kot voljno lutko odvede k mizici s pisalnim strojem. Posadi jo na stol in ji položi roke na tipke. Še enkrat zabrenka na lutnjo. Tristan se pokrije z odejo in zasmrči, Izolda začne tipkati. Trubadur pobere sveče in vence ter jih odnese skozi vrata.)

IZOLDA: (*tipka*) – nato pa skupaj umrla, on zaradi nje, ona zaradi njega. (*Se ozre in pogleda Tristana. Vstane, gre k postelji in se skloni nadenj.*) Hej, Tristan! Kaj bi naredila tvoja žena, če bi vedela, da spiš pri meni? (*Tristan še naprej smrči. Izolda ga potrese.*) Ooooj!

TRISTAN: (*se zbudi in zazeha*) Kaj bi naredila? S pisalnim strojem bi me tresnila po glavi.

IZOLDA: Nemogoče. Tipkati zna?

TRISTAN: Daj no. Moja žena ima najhitrejše prste na severni polobli.

IZOLDA: Kako veš?

TRISTAN: Vsako jutro prileti sto ljudi na policijo javit, da nekdo strelja z mitraljezom.

IZOLDA: (*se namrdne*) Dobro, tipkati zna vsak. Zagotovo pa ne zna kuhati!

TRISTAN: (*ji pokaže prste*) Poglej. Do kosti so polizani. Moja žena kuha kot ... kot ...

IZOLDA: Ja, v redu, kot Pavarotti poje, prav?

TRISTAN: Tudi genialen komik je. Vselej ko odpre usta, se Zemlja tako zasmеje, da ...

IZOLDA: ... imajo na Kitajskem potres. Ha ha. Kaj pa moje ...?

TRISTAN: Kaj?

IZOLDA: Izbokline.

TRISTAN: Tvoje izbokline so v redu. Malo premalo štrlijo in bradavice imajo preveč belih pikic. Drugače pa moram biti hvaležen, da ni zadeva še slabša.

IZOLDA: Pujs.

TRISTAN: In to velik. Žal pa daleč od korita.



IZOLDA: Kaj pa ... tole? (*Si dvigne nočno srajco in razgali stegno.*)

TRISTAN: (*si z rokami zakrije oči*) Brez napovedi! Kršiš pravila ženevske konvencije!

IZOLDA: Počasnež! (*Zleze k njemu pod odejo.*) Dajem ti dve minuti za mobilizacijo.

TRISTAN: (*zaupno*) Psssst. Ne boš nikomur povedala? (*Izolda odkima.*) Mobilizacija ni potrebna. Moja artilerija lahko takoj krene v napad.

IZOLDA: (*občudujoče*) Oooooooooooh ...

TRISTAN: Bova spoštovala pravila ali so dovoljene tudi zasede?

IZOLDA: Najlepše bo, če zmagava oba hkrati.

TRISTAN: To pomeni, da se ne smeva prezgodaj predati.

IZOLDA: (*se vrže na posteljo in razprostre roke*) Jaz hočem biti premagana.

TRISTAN: (*zaupno*) Psssst.

IZOLDA: Kaj spet?

TRISTAN: Ne boš povedala moji ženi?

IZOLDA: Ne, ker nimam navade, da bi se pogovarjala sama s sabo.

TRISTAN: O krasno! Ženska, ki zna ohraniti skrivnosti pred sabo, je vredna desetih, ki jih znajo ohraniti edino pred možem. (*Zaupno.*) Psssst.

IZOLDA: (*nestrpno*) Kaj spet?

TRISTAN: Ne smem zamuditi v službo.

IZOLDA: Zakaj se potem obiraš?

(*Zatemnitev.*)

2.

(*Luč na Trubadurja, ki se preoblači v Marka.*)

TRUBADUR/MARK: Gospodje in dame, povedal bom na kratko, da mi je usoda odmerila dvojno vlogo: tistega, ki sem v resnici, in onega iz že davne preteklosti, ki je utelešenje hrepenenja po vsem, kar resnica ne more biti. "Bog ljubi dobre pevce. Njih



glas in zvoki njihovih harf sežejo ljudem do srca, zbujaajo spomine, ki so jim dragi, in jim utapljaajo v pozabo mnogotero bolečino in zlo." Predvsem pa jih spominjajo na vse tisto, kar bi lahko bilo.

(Luč na "pisarno". Mark sede na enega od dveh stolov, ki predstavljata pisarno, odpre aktovko, vzame iz nje papirje in žepni računalnik ter začne računati. Tristan se ves zasopel opoteče v "pisarno".)

MARK: *(zajedljivo)* Zapoznela ejakulacija?

TRISTAN: Oprosti, Mark, vem, da si moj šef, vem, da zamujam –

MARK: Skrbi me naglica, s katero divjaš skozi življenje. Kot da hočeš polizati kar največ sladoleda, ki se naglo topi.

TRISTAN: Kaj pa tvoj, se je že stopil?

MARK: Ne bo dolgo, pa se boš tudi ti vsako jutro privlekel skozi vrata kot senca.

TRISTAN: Nikoli. Nebeške kočije ni mogoče karambolirati.

MARK: Potem si pa res nekaj posebnega.

TRISTAN: Sem. *(Po premisleku.)* Ne, nisem. Brez Izolde bi bil dolgočasen prdec. Ona je tista, ki je čudežna in izjemna. Večina mojih odlik, če sploh kakšne imam, je samo odsev njenih. A več – že pred poroko sva si prisegla, da bova zmeraj drugačna.

MARK: "Prisezi, da ne boš postal dolgočasen prdec," je rekla.

TRISTAN: In jaz sem ji to slovesno obljubil.

MARK: "Najina ljubezen ne bo umrla," je rekla.

TRISTAN: In jaz sem dodal: "Dokler ne umreva sama." "Če pa se ponesreči," je rekla, "je ne bova zdravila v tujih posteljah, ampak bova, če življenje postane neznosno, skočila s Tromostovja v Ljubljano!"

MARK: V kopalkah ali popolnoma gola?

TRISTAN: Ti sploh ne veš, kakšna ženska je moja Izolda. Kratkovidna je in nosi očala, ampak to ...

MARK: ... samo še poudarja njeno izjemnost.

TRISTAN: Najina garsonjera je zgled čistoče in reda. Nikoli se ne zgodi, da ne bi našel zlikane srajce v omari ...

MARK: ... ali hladnega piva v hladilniku.



TRISTAN: ... ali hladnega piva v hladilniku.

MARK: Izjemna služabnica.

TRISTAN: Sploh ne. Vse stori brez napora. Pri lupljenju krompirja si prepeva. Pri čiščenju stanovanja si brunda. Pri likanju srajc si požvižgava arijo iz "Traviate". Pri tipkanju se kratkočasi z duhovitim komentiranjem teksta.

MARK: Oženil si se s kombinacijo ...

TRISTAN: ... Sharon Stone in Woodyja Allena! A razumeš? Dviga me na božansko raven.

MARK: Ali, drugače rečeno: o Bog!

TRISTAN: (*pogleda na uro*) O groza! Če pomislim, da manjka do konca delovnega dneva še ...

MARK: ... ves delovni dan ...

TRISTAN: ... me kar stisne pri srcu. Mark, zakaj živimo?

MARK: Postavljaš to kot filozofsko vprašanje ali bi rad slišal moje osebno mnenje?

TRISTAN: Živimo ... Oprosti, Mark, res bi rad slišal tvoje osebno mnenje.

MARK: Ga nimam. Imam pa odgovor na tvoje vprašanje. (*Mu izroči šop papirjev.*)

TRISTAN: (*bere*) "Izračunaj povprečni koeficient najemnin za kvadratni meter poslovnega prostora v zadnjem letu ..."

MARK: Zadovoljen?

TRISTAN: (*sede, odpre aktovko in vzame iz nje računalnik*) Povprečni koeficient najemnin za kvadratni meter ... (*Začne računati in si zapisovati številke, vmes govori naprej.*) Na srečo najina ljubezen energijo ne samo troši, ampak jo tudi ustvarja ... Ne mine dan, da si ne bi Izolda izmislila česa novega ...

(*Mark si zatisne ušesa.*)

TRISTAN: Veš, kako se počutiva? Kot otroka sončnega božanstva, blagoslovljena z bleščeco domišljijo za uživanje daru ljubezni ... (*Opazi, da si Mark zatiska ušesa, se spet loti dela.*) Tristo dvajset deljeno z enajst cela pet ... In tako je po eni strani najin zakon miren ocean neskončne blaženosti ...



(Mark si znova zatisne ušesa.)

TRISTAN: ... po drugi strani pa ...

(Zatemnitev.)

3.

(Luč na "sobo". Izolda tipka. Zazvoni telefon. Dvigne slušalko.)

IZOLDA: Ne zdaj, mama, a ne slišiš, da tipkam ... *(Udari na nekaj tipk.)* Seveda bova kmalu bogata, dokler pa nisva, moram tudi jaz kaj zaslužiti, da ne končava na cesti ... Vem, da bi lahko dobila vsakega moškega, ki bi ga hotela imeti ... Imeti sem hotela tega, ki ga imam ... Ja, ja, vem, da umiraš, že stokrat si mi povedala ... Jetra? ... Ne, jetra so bila zadnjič ... Žolč? ... V prsih te tišči ... Strinjam se, prav gotovo gre za infarkt, zdaj pa moram nadaljevati z delom.

(Odloži slušalko in se vrne k tipkanju. Zazvoni telefon, dvigne slušalko.)

IZOLDA: Tukaj gasilska postaja. Trenutno ni nikogar, ker gasimo požare, pokličite čez kak teden.

(Odloži slušalko in se vrne k tipkanju. Skozi vrata se prismuka Tristan, ki je pridirkal iz službe. Po prstih se priplazi naprej, odloži aktovko in ves blažen opazuje Izoldo, ki ga ne vidi. Za Tristanom pride Trubadur. Sede na posteljo. Tristan se potihem približa Izoldi in ji pokuka čez rame.)

IZOLDA: *(tipka)* ... naj silovita burja moje usode razglaša v svet: srce mi je tak vdano prav vsemu bistvu mojega gospoda ... *(Se*



zamisli.) Silovita burja moje usode ... Ojoj ... Burja pojenjuje, usode mi zmanjkuje ... (Zagleda Tristana. Prestraši se, a si takoj opomore.)

TRISTAN: Kaj se dogaja?

IZOLDA: Nič. Dva tipa sta se sprla in se že pet minut grdo gledata.

TRISTAN: Kako bi pa ti razvila dogajanje?

TRUBADUR: (*predlaga*) Tako, da bi prvi drugega ustrelil.

IZOLDA: Tako, da bi prvi drugega ustrelil.

TRISTAN: Predstavljaljaj si, da pišeš igro za bolj zahtevno občinstvo.

IZOLDA: Potem ne bi prvi ustrelil drugega, ampak drugi prvega.

TRISTAN: To bi bilo isto.

IZOLDA: A res? Bi bilo isto, če bi Desdemona zadavila Othella?

Imeli bi čisto drugačno igro, po mojem boljšo, ker storasti ded si je zaslužil, da ga nekdo zadavi.

TRISTAN: Zakaj?

IZOLDA: Zato, ker mu je po glavi rojila samo ena stvar: ljubosumje, in to neumno vlogo je igral do konca.

TRISTAN: Moral je, saj mu jo je Shakespeare predpisal.

IZOLDA: Zato pa literatura ni tako zanimiva, kot je življenje! Ti slavni liki v dramah in romanih zmeraj igrajo iste vloge. Zakaj ne bi Julija prevarala Romea z njegovim prijateljem?

TRISTAN: Tudi nama sta dodeljeni vlogi, ki ju ne moreva kar zamenjati. Ti si Izolda in jaz sem Tristan, in to bova ostala.

IZOLDA: Zakaj? Svobodna sva. Če jutri začneš igrati Othella ...

TRISTAN: Pravzaprav bi raje bil Jago.

IZOLDA: Lahko si tudi Postružek. Ali Pika Nogavička. Ko se tega naveličava, lahko postaneva Faust in Mefisto.

TRISTAN: Kaj pa sveti Jožef in devica Marija?

IZOLDA: Ne. Za brezmadežno spočetje sva še premlada.

TRISTAN: Kaj pa ... kaj pa ...

(Izolda mu podstavi nogo. Tristan pade in se zvrne na hrbet.)

IZOLDA: Kaj pa tole? (*Zajezdi ga in ga začne ščegetati.*)

TRISTAN: Joj, Izolda Izzy ... Izek ... Izika ... Nehaj ... Prosim ... Ne ... Ojoj ... Nehaj ...



(Tristan se histerično smeje.)

IZOLDA: Ščegetala te bom do smrti. Potem te priščegetam nazaj k življenju in povedati mi boš moral, ali je lepo biti mrtev.

TRISTAN: Ni lepo, bil sem mrtev, preden sva se spoznala. Ti si me obudila. To je bil ščeget k življenju na prvi pogled.

IZOLDA: Zakaj potem ne veslaš?

TRISTAN: A sva v čolnu?

IZOLDA: Seveda, v čolnu na vesla. Daj, hitro, Tristan, kaj ne čutiš, da se potapljava, zelo razburkano morje in strrrrrraaaaaaašššni valovi, in zibljeva se, zibljeva, zibljeva ...

TRISTAN: Slabo mi postaja.

IZOLDA: Vreme se slabša. Še hujša burja se približuje. Burja najine usode. Prevrnila se bova.

TRISTAN: Ne! Za vsako ceno morava obdržati čoln pokonci.

IZOLDA: Ne moreš veslati močneje? Joj, poglej tisti val, deset metrov visok ... nad naju se zgrinja! ... Joj, drži me ... vvvbrrrrrhhbrrrrhh, vssssššššššh, všššššuumšhhhhh – in zdaj se spet zibljeva ...

TRISTAN: Te nevihte ne bova preživela.

IZOLDA: Tudi jaz mislim, da ne. Razen ... če čoln spremeniva v jadrnico.

TRISTAN: Kako?

IZOLDA: Tako da postaviva jambor in priveževa jadro. Za jadro bova uporabila moj pulover – *(si sleče pulover, Trubadur ji ga vzame iz roke)* – modrc bo zastava – *(si sname modrc in ga dvigne, Trubadur ji ga vzame iz roke)* – ti pa postavi jambor, prav? – in jaz ga bom stisnila, da se ne prevrne, prav? – in potem naju bo veter vrgel v srce nevihte in skozi na drugo stran – in žrtvovala bom tudi krilo, glej, tako da bova imela dvoje jader, a ni lepo?

(Si začne odpenjati krilo. Luči ugasnejo.)



4.

(Luč na Trubadurja.)

TRUBADUR: "Postojta in se vrnita, če še moreta! Ampak ne, na tej poti ni vrnitve, moč ljubezni vaju je že potegnila za seboj in nikdar več ne bosta brez bolečin užila veselja ... kajti iz tiste čaše nista spila samo ljubezni, ampak ljubezen, pomešano s smrtjo."

(Luč na "sobo". Tristan in Izolda stojita negibna, Trubadurjevi lutki. Trubadur zabrenka na lutnjo in ju obudi.)

TRISTAN: "Dobra gospodična, pokažite mi obraz."

IZOLDA: Obraz?

TRISTAN: Pokažite mi to, kar skriva ta ... zastor.

IZOLDA: "Tega ni v vašem besedilu; a odgrniti hočem zastor in pokazati sliko. Poglejte gospod, takale sem ta trenutek: ali ni dobro narejeno?"

TRISTAN: *(si zaščiti oči kot pred bleščavo)* "Izvrstno, če je vse naredil Bog."

IZOLDA: "To je pristno, gospod; potipajte."

TRISTAN: "Čista lepota, ki narava zlila ji s sladko je umetelno roko beloto z rdečico –"

IZOLDA: *(se pogleda)* Kakšno rdečico?

TRISTAN: "Gospodična, vi ste pod soncem najbolj kruta ženska, če te obline v grob odnesete in mi ne dovolite dotika."

IZOLDA: "Ne vem, kaj počnem: strah pa me obhaja, da preveč dušo mi oko zavaja. Nihče ni svoj: usoda, ti me vodi; kot je namenjeno, tako se zgodi!"

(Tristan pade na kolena in jo objame.)

TRISTAN: Aaaaaaaaaah!

IZOLDA: Ooooooooooooh!



(Luči ugasnejo, luč na Trubadurja.)

TRUBADUR: Odigrala sta “Ano Karenino” in “Mačko na vroči pločevinasti strehi”. Odigrala sta “Madame Bovary” in “Ljubimca gospe Chatterley”. Izolda je začela zahajati v knjižnico. Tako pogosti so bili njeni obiski, da jo je knjižničar vprašal, ali se je nemara lotila študija primerjalne književnosti! Odigrala sta najmanj sto prizorov iz svetovne klasike; sprva zvesto, potem pa vse manj, kot si je katerega zamislil avtor, in vse bolj, kakor si ga je zamišljala bistra Izolda.

(Luč na sobo. Tristan in Izolda v zamrznjeni pozi. Trubadur zabrenka na lutnjo in ju obudi. Potem se umakne.)

TRISTAN: “Ne govori tako, Margerita. Ne morem prenesti, da se smeješ resnim stvarjem.”

IZOLDA: Ha ha. Ha ha ha. Ho ho. Hu hu. Ne smem se več.

TRISTAN: “Povej mi.”

IZOLDA: “Kaj?”

TRISTAN: “Bi bila rada ljubljena?”

IZOLDA: “Od koga?”

TRISTAN: “Mene.”

IZOLDA: “Od tebe, Armand? Ha ha. Ho ho. In potem?”

TRISTAN: “Ljubljena globoko, večno.”

IZOLDA: “Večno?”

TRISTAN: “Da.”

IZOLDA: “In če bi ti naenkrat verjela, kaj bi dejal?”

TRISTAN: “Dejal bi ...”

IZOLDA: “Dejal bi, kar pravijo vsi o meni. Saj je vseeno. Če mi je živeti manj časa kot drugim, moram živeti hitreje. Toda brez skrbi, naj bo moje življenje še tako kratko, bo vendarle daljše od tvoje večne ljubezni.”

TRISTAN: Ni res.

IZOLDA: *(mu ponudi imaginarno rožo)* Na.

TRISTAN: Zame?

IZOLDA: Kamelija.

TRISTAN: Ooooh! ... Moja dama! Margerita!



IZOLDA: Armand!

TRISTAN: Margerita!

(Stopita drug k drugemu. Izmenjata zaušnice. Se objameta.)

(Zatemnitev.)

5.

(Luč na "pisarno". Mark vadi zamahe z bumerangom. Vstopi Tristan, zamišljen, sklonjene glave. Sede, odpre aktovko, izvleče papirje in računalnik, začne računati)

TRISTAN: Devet cela pet kvadratnega metra kuhinjske površine ...
dvanajst cela osem spalnice ... *(Se zamisli.)* V takšni spalnici
imaš dovolj prostora vsaj za omaro, če že ne za posteljo ...
"Miruj, nesrečni duh!"

MARK: Lahko ti dam naslov dobrega psihiatra.

TRISTAN: Prodaja stanovanje in potrebuje zastopnika?

MARK: Ti potrebuješ njega, ker ti pušča pipa v zgornjem nadstropju.

TRISTAN: Kaj pa tebi, ki se že nekaj časa pretvarjaš, da si klopotec?

MARK: A še nisi videl bumeranga?

TRISTAN: Tudi kenguruja sem že videl. Pa to ne pomeni, da se mi
ne bi zdelo čudno, če bi mi tu v pisarni skakal čez glavo.

MARK: Treniram za svetovno prvenstvo v metanju bumerangov.

TRISTAN: A ni že čas, da vzameš v roke kaj mehkejšega, toplejšega
in bolj zaobljenega?

MARK: Take reči prepuščam večnim mladeničem.

TRISTAN: Bumerang te bolj poteši.

MARK: Manj nevaren je.

TRISTAN: Če ga ne vržeš prav, je najslabše, kar se lahko zgodi, da
moraš žrtvovati dve plači za zobno protetiko.

MARK: Nič v primerjavi s tistim, kar se lahko zgodi tebi.

TRISTAN: Aja?



MARK: Če se napneš kot balon, te lahko izprazni vsak majhen vbod z buciko.

TRISTAN: Jaz nisem prazen, Mark. Jaz sem ...

MARK: ... poln.

TRISTAN: Poln nostalgije. Hrepenjenja po ... po ...

MARK: ... blaženosti.

TRISTAN: Da, po blaženosti prvih dni najine sreče.

MARK: Ki je ni več.

TRISTAN: Ki je trenutno ... nekoliko ...

MARK: ... zbledela.

TRISTAN: Sreča je naporna reč, vsake toliko se človeku prileže počitek.

MARK: O tej svoji sreči govoriš, kot da je bila samo v tvoji glavi.

TRISTAN: Kje pa naj se počutim srečnega, v mezincu na nogi?

MARK: Te vajine igre. Bojim se, da ihta, s katero sta jih izvajala, ni izvirala iz nedolžne želje po "proslavljanju vajine blaženosti", kot si rekel, ampak iz strahu, da ...

TRISTAN: ... da sva blaženost dobila na posodo in bo napočil trenutek, ko bo treba začeti odplačevati dolg z obrestmi trpljenja?

MARK: Recimo.

TRISTAN: (*zaupno*) Veš, kako je bilo? Ti povem?

(*Mark odloži bumerang, sede in uslužno nastavi uho.*)

TRISTAN: Ko sva doumela, kako izjemna sva, sva začutila potrebo, da svoj raj zaščitiva. V nasprotju z Adamom in Evo sva slutila možnost izгона in sva ga hotela preprečiti.

MARK: Žal pa ...?

TRISTAN: Žal pa nisva računala, da se med dnevi tedna, ki so res bili polni blaženosti, skriva tudi zahrbtn sovražnik. (*Premor.*) Nedelje.

(*Zatemnitev.*)



6.

(V temi zazvoni telefon v "sobi". Luč na Izoldo, ki nepočesana ter neurejena leži na postelji in sesa palec. Z vidnim odporom gre dvignit slušalko.)

IZOLDA: Kdo pa misliš, da sem, angleška kraljica? ... Moj glas je normalen, s tvojimi ušesi je nekaj narobe ... Ne, mama, nisva se sprla ... O čem pa bi se, denarja nimava, čez plot pa zaenkrat ne skačeva ... Kaj te boli? Ledvica. Kje natančno? Spredaj pod želodcem so pljuča ... Verjetno imaš raka ... Na kosilo? K tebi? ...

(Vstopi Tristan, nepočesan in neurejen.)

IZOLDA: Zmeni se s Tristanom ...

(Mu izroči slušalko in se vrne na posteljo.)

TRISTAN: Ja? ... Saj sva bila pred kratkim ... No, pred enim letom, to je zame kot včeraj ... Ne bi rekel, da vas ne marava, rekel bi, da nisva lačna ... Halo?

(Odloži slušalko, pogleda Izoldo. Pridruži se ji na postelji. Strmita v zrak. Skozi vrata pride Trubadur in sede na stol.)

IZOLDA: Zakaj nedelje niso kot drugi dnevi?

TRUBADUR: *(predlaga)* Zato, ker je Bogu sedmi dan zmanjkalo idej in je moral počivati.

TRISTAN: Zato, ker je Bogu sedmi dan ... *(Zamahne.)* ... ah ...

IZOLDA: Ni mi všeč ta tišina, Tristan, ko se nič ne dogaja, ko je vse prazno, straši me.

TRISTAN: Škoda, da z dnevi ne moreš ravnati kot z nezaželenimi gosti. Jim pred nosom zaloputniti vrat in zavpiti: poberi se, od koder prihajaš, zgaga!

IZOLDA: Izmisli si kaj.

TRISTAN: Sprehod po deževnih ulicah? Ki naju bo znova napolnil ...



IZOLDA: S čim?

TRISTAN: Vožnja na morje? Tek na sto metrov? Izredni študij filozofije?

TRUBADUR: Samomor?

TRISTAN: Seks?

IZOLDA: Nekaj novega, Tristan. Nekaj, kar me bo ... kar me bo ...

TRISTAN: Imam rešitev. Greva k maši.

IZOLDA: Ne, Tristan. Bog naju nima rad. Grešnika sva, pa ne veva, zakaj. Stopi k oknu.

(Tristan stopi k oknu. Trubadur mu sledi.)

IZOLDA: Kaj vidiš tam zunaj?

TRISTAN: *(strmi skozi okno)* Hiše, stanovanja, bloke.

TRUBADUR: Garsonjere naprodaj.

IZOLDA: Ne vidiš tam zunaj neke megle? Ki se počasi dviga, hladna, ledena, in polzi skozi špranje in se naseljuje v tej sobi, med nama?

TRISTAN: *(tipa po zraku okoli sebe)* Nič ne čutim.

IZOLDA: Ne čutiš bližine nekoga, ki nama lahko pomaga?

TRISTAN: *(tipa okoli sebe, se skoraj dotakne Trubadurja)* Ne.

IZOLDA: Že vrsto noči se mi v sanjah pojavlja nenavadna dežela. Zelena. Tako zelena. Sočno vlažna. Nekje za morjem.

TRISTAN: Irska. Dežela pijancev in genijev.

IZOLDA: Tja me odpelji. Tam sem doma.

TRISTAN: *(se obrne proč)* Predaleč. Predrago. Brez koristi.

IZOLDA: Tristan, strah me je. Pomagaj mi.

TRISTAN: *(ji pomoli stekleničko šampona)* Poduhaj. Zate sem kupil.

(Izolda poblisne z očmi po steklenički in jih znova upre v prazno.)

TRISTAN: Moraš si oprati lase, taki so kot sračje gnezdo.

IZOLDA: Boš jezen, če danes ne bo kaj posebnega za kosilo?

TRISTAN: Samo da ni spet salama z ocvrtimi jajci.

TRUBADUR: Žal.

IZOLDA: Žal.



TRISTAN: No, saj imam rad zdravo prehrano.
IZOLDA: Boš narezal salamo, pripravil jajca?
TRISTAN: Jaz? ... Seveda, z največjim veseljem.

(Odide skozi vrata. Slišimo zvoke: kot da mu je na mokrih tleh spodrsnilo in je padel.)

TRISTAN: *(zunaj)* Shit, fuck, hell! Kaj dela mleko na tleh? Srečo imam, da si nisem razbil glave. In jajčne lupine, kaj počno tukaj?

(Zadene ob goro umazane posode, ki zgrmi na tla.)

IZOLDA: *(ravnodušno)* Kaj delaš?

TRISTAN: *(se vrne v predpasniku in s pomivalno gobo v roki)* Pripravljam se na bog ve katero ponovitev tekme z enajsterico nepremagljivih.

IZOLDA: Jutri bom vse počistila.

TRISTAN: Pusti, saj je dovolj, da opereš posodo enkrat na leto.

IZOLDA: Boš jezen, če grem v posteljo? Ne počutim se dobro.

(Pokrije se z odejo in mu obrne hrbet. Tristan prisede in se skloni nadnjo.)

TRISTAN: Izolda. Vem, da sva že govorila o tem, toda zakaj, zakaj, zakaj nočeš k zdravniku?

IZOLDA: Ker nisem bolna.

TRISTAN: *(jo zgrabi za ramena in jo divje strese)* Bolna si, bolna si, bolna si!

IZOLDA: *(počasi upre oči v Tristana)* Ne, Tristan. Mrtva sem.

(Zatemnitev.)



7.

(Luč na Trubadurja.)

TRUBADUR: Ladja usode je rezala globoke valove, nesla je Izoldo s seboj. Ali bolj ko se je oddaljevala od obale, bridkejša je bila njena žalost. Kam jo nesejo te nevihte ljubezni, kakšni usodi naproti? Kadar se je Tristan približal, da bi jo potolažil, ga je odbila in srce ji je prekipevalo od obupa. A naposled se je le uklonila in sprejela mazilo za svoje rane.

(Luč na "sobo". Tristan telefonira.)

TRISTAN: *(v slušalko)* Ne, gospa, nisem rekel, da ste hipohonder, rekel sem, da vam je hčerka iz dneva v dan bolj podobna ... Preobjedla se je zakonske sreče in jo boli želodec ... Morda je preveč požrešna ...

(Vstopi Izolda, sklonjene glave. Ustavi se pred Tristanom in iztegne odprto dlan.)

TRISTAN: Seveda naju skrbi vaše zdravje ... Samo o tem se še pogovarjava ... Ali boste sploh preživeli dan ... Dom za one-mogle? Vi? Nikoli ... Kaj da bi? Prišli na obisk? Mislim, da to ni pravi trenutek. Najboljši čas bi bil tam okoli božiča čez kaki dve leti ... Halo? ...

(Odloži slušalko. Pogleda Izoldino iztegnjeno dlan.)

IZOLDA: Apa.

TRISTAN: Apa?

IZOLDA: U.

TRISTAN: U?

IZOLDA: Rin.

TRISTAN: Rin?

IZOLDA: Apa. U. Rin.

TRISTAN: Apa? Urin? Apaurin! A ni v kopalnici?



IZOLDA: *(odkima)* Daj.

TRISTAN: Izolda ...

(Izolda mu seže v hlačni žep, izvleče škatlico apaurinov in mu jo porine v roko, potem znova izproži odprto dlan.)

TRISTAN: *(ji položi na dlan tabletko apaurina)* Zakaj je to v mojem žepu?

IZOLDA: *(pogoltne tabletko)* Da ne bi vzela vseh naenkrat.

TRISTAN: Izolda, zakaj me strašiš? *(Porine škatlico nazaj v žep, nežno prime Izoldo čez rame.)* Počivati moraš.

IZOLDA: Delo imam. *(Sede za pisalni stroj.)*

TRISTAN: To lahko počaka.

IZOLDA: Moram tudi jaz kaj zaslužiti. *(Začne počasi in utrujeno tipkati.)*

TRISTAN: Res, Izolda. Tvoj zaslužek ni tako pomemben, da bi morala ... hočem reči ...

IZOLDA: Hvala. *(Zagrebe obraz v dlani.)*

TRISTAN: Hočem reči ... to, kar ti uspe zaslužiti s tipkanjem, je vsekakor odločilen doprinos k družinskemu proračunu, po drugi strani pa ne tako odločilen, da bi ... hočem reči, da je pošteno in prav, da ... *(Se ozre.)* Kaj je ta čuden vonj?

IZOLDA: To sem jaz. Počasi trohnim.

TRISTAN: *(vohlja)* Imaš kaj v pečici?

IZOLDA: *(vstane)* Pozabila sem. Pripravljam ti kosilo. *(Odhiti skozi vrata.)*

TRISTAN: *(pogleda na uro)* Kosilo?

IZOLDA: *(pogleda nazaj skozi vrata)* Tvojo najljubšo jed. Nisi vesel? *(Odide.)*

TRISTAN: Kaj pa je moja najljubša jed?

IZOLDA: *(se vrne potrta)* Telečje stegno, ki je otrdelo v usnje in se osmodilo v oglje.

TRISTAN: Telečje stegno? Dobro veš, da nimava denarja za luksuz.

IZOLDA: Kupila sem ga s honorarjem za tipkanje.

TRISTAN: Oh, Izzy ... Zakaj?

IZOLDA: Da bi te osrečila.

TRISTAN: Saj sem relativno ... hočem reči ... neizmerno srečen ...



(Izolda zahlipa, se vrže na posteljo, tolče s pestmi po njej, se valja sem in tja, vpije in stoka. Tristan poklekne ob njej in jo skuša umiriti.)

TRISTAN: Izolda ...

(Izolda odsekano utihne, zgrabi Tristana za ovratnik in ga potegne k sebi.)

IZOLDA: Udari me. Obrcaj me. Izpuli mi tri šope las.

TRISTAN: Zakaj?

IZOLDA: Zato, ker hočem, ker bi rada, daj, Tristan, skloftaj me!

TRISTAN: Ne znam biti grob.

IZOLDA: Ne prosim te, da si grob, prosim te, da mi pomagaš!

TRISTAN: Pa ne tako. *(Poboža jo po laseh.)*

IZOLDA: *(mu primaže zaušnico)* Bodi junak! Bodi vitez! *(Še ena zaušnica.)*

TRISTAN: *(seže v žep in izvleče škatlico apaurinov)* Na, vzemi še eno tableto.

IZOLDA: *(pograbi škatlico)* Zapri oči ... *(Tristan uboga.)* Odpri usta ...

(Tristan uboga. Izolda mu porine škatlico v usta. Se vrže na posteljo in zahlipa.)

(Zatemnitev.)

(Luč na Trubadurja.)

TRUBADUR: *(poje in brenka)*

Bodi junak! Bodi vitez!
Znati moraš:
lučati kamnite obroče,
preskakovati široke jarke,
laž in zločin mrziti,
držati svojo besedo,
peti in igrati na harfo
ter spretno loviti.

8.

(Luč na "sobo". Izolda sedi za pisalnim strojem in počasi škljoca. Vstopi Tristan s šopkom rož in bombonjero pod pazduho. Pokašlja. Izolda v odgovor pokašlja na podoben način, vendar tipka naprej. Tristan še enkrat pokašlja. Izolda se odzove na isti način.)

TRISTAN: *(tiho, zarotniško)* Izolda ...

IZOLDA: *(enako)* Tristan ...

TRISTAN: *(si z dlanjo obkroži usta in zakliče kot na daljavo)* Izolda ...

IZOLDA: *(na isti način)* Tristan ...

TRISTAN: Kaj imam v levi roki?

IZOLDA: Šopek rož.

TRISTAN: Kaj pa v desni?

IZOLDA: Bombonjero. *(Tipka naprej.)*

TRISTAN: *(razočaran)* Kako si vedela?

IZOLDA: Ker je torek.

TRISTAN: In?

IZOLDA: *(neha tipkati in se obrne)* Ob torkih dobim zmeraj rože in bombonjero, ob sredah rože in čokolado, ob četrtrkih parfum ali milo, ob petkih nogavice in rože, ob sobotah me pelješ na koncert ali v kino, ob nedeljah mi skuhaš kosilo, ob ponedeljkih – kaj je že ob ponedeljkih? – aha, ob ponedeljkih imava prost dan – ti od občutka dolžnosti, jaz od občutka hvaležnosti.

TRISTAN: *(odloži šopek in bombonjero in sede)* Premalo se trudim.

IZOLDA: Premalo ali preveč, to je zdaj vprašanje. *(Vstane, vzame šopek in bombonjero, odide v kuhinjo.)*

TRISTAN: *(vstane)* Izolda ... Da ne bi začela kuhati!

IZOLDA: *(pogleda nazaj skozi vrata)* Zakaj ne?

TRISTAN: Zato ker ... Pridi, sedi ...

(Pokaže na posteljo. Izolda se oprezno približa in sede na odkazano mesto.)

TRISTAN: Vem, da moja nedeljska kosila ne sodijo med najvišje dosežke sodobne kulinarike, toda ... sklenil sem prevzeti celotno gospodinjstvo. Odslej bom kuhal, pral, nakupoval in čistil.



IZOLDA: Kaj pa služba?
TRISTAN: Poleg službe.
IZOLDA: Ubogi Tristan. Zakaj?
TRISTAN: Da boš srečna, kot si bila nekoč.
IZOLDA: Srečna, ker boš ti enkrat na teden posesal teh par kvadratnih metrov najinega brloga? Je sreča tako poceni?
TRISTAN: Jaz bom vseeno izpolnil obljubo. Če pa ne bo zaleglo, si bom izmislil še kaj.
IZOLDA: Izmisli si kaj že kar zdaj.
TRISTAN: Bojim se, da mi je začelo zmanjkovati idej. Ne! – to ni res! Idej imam toliko, da ne vem, kje bi začel. Samo – stvar bo enostavnejša, če mi poveš, kaj bi rada.
IZOLDA: Stvar je zelo enostavna.
TRUBADUR: Ne ve, kaj bi rada.
TRISTAN: A bi ... a bi ... čaj? Ne. Vem, kaj bi rada. Kavovo.
IZOLDA: Tudi ne.
TRISTAN: Jaz pa bom. (*Odide.*)
IZOLDA: Ne razumem, kako lahko piješ kavovo brez sladkorja.
TRISTAN: (*zunaj*) Beli sladkor je nevarnejši od črne mambe.
IZOLDA: O krasno! To pomeni, da se počasi zastrupljam, kakšno olajšanje! (*Po premoru, bolj sebi kot njemu.*) Prinesi mi torto. Prinesi mi dve.
TRISTAN: (*pogleda skozi vrata*) Resno misliš?
IZOLDA: Pravzaprav si želim samo nekaj. Da bi bila omamno dišeča cvetlica in bi me vsak dan obiskalo sto radovednih čebel. In vsaj deset čmrljev. Z velikimi želi. (*Ga gleda.*)
TRISTAN: Dve torti. Želiš posebne dodatke – čokolado, marcipan?
IZOLDA: Tristan, ne bodi neumen. Pridi sem.

(*Tristan se ji obotavlja, pridruži na postelji.*)

IZOLDA: Predstavlja si, da je nedelja.
TRISTAN: (*zgrožen, plane pokonci*) Ne!
IZOLDA: Zakaj ne?
TRISTAN: Črtala sva jih s koledarja. Hudič je ustvaril nedelje, da bi nam skozi vrata vdrl v življenje in nam okužil še ponedeljke, torke, srede, četrteke ...
IZOLDA: Si pozabil na strategijo, ki si jo izumil za boj proti nedeljam?



TRISTAN: Jaz?

IZOLDA: Ob nedeljah me zadnje čase zmeraj zabavaš s posne-
manjem znanih ljudi.

TRISTAN: A sem ti kdaj pokazal, kako George Bush masturbira?

IZOLDA: *(se zahihita)* Ne.

(Tristan se razkorači, na široko razprostre roke pred sabo in jih počasi pomika gor in dol. Izolda se histerično smeje.)

TRISTAN: Kaj pa ... kaj pa ...

IZOLDA: Zaigraj mi Štajerca, ki se vrača iz gostilne – Ne! Gorenjca,
ki so mu v gostilni preveč zaračunali! – Ne! Zaigraj mi Prek-
murca, ki se trudi, da bi osvojil Ljubljankanko!

TRISTAN: Nič lažjega.

(Tristan si sleče suknjič, si zaviha rokave, sede na posteljo poleg Izolde in si jo zviška ogleda od glave do peta.)

TRISTAN: “Ne bi pravo, ka maš najlepše noge na sveti, vido san pa
tudi že stokrat slabše.”

(Izolda se smeje.)

TRISTAN: “Malo presüjo rit maš, premalo geš. Pa ka maš to oble-
čeno, tak srmaške bote mate v Ljubljani? Ti nücaš enoga, ka de
ti pomagó zbirati na ton sveti.”

*(Izolda se od smeha valja po postelji. Potem se odsekano neha
smejati. Zasrepi se v Tristana.)*

IZOLDA: *(ledeno)* Nehaj igrati neumnega klovna. Nehaj mi nositi
rože, ki jih moram sproti metati v koš. Ne maram rož.

TRISTAN: Oprosti. Mislil sem ...

IZOLDA: Res ne razumeš? ... Res ne razumeš?

*(Pretresljivo zahlipa. Tristan seže proti njej, da bi jo pobožal.
Si premisli.)*

(Luči počasi temnijo.)



9.

(Luč na Trubadurja.)

TRUBADUR: Ljubimca nista mogla ne živeti ne umreti drug brez drugega. Zdaj, ko so nedelje okužile ponedeljke in torke in srede in četrtke in petke in sobote, ko so vsi dnevi postali sredstva hudičeve zarote proti radosti, ni bilo to ne življenje ne smrt, ampak življenje in smrt hkrati. Izgubila sta upanje, zdelo se je, da sta dosegla konec poti. – Ali sta ga res?

(Luč na sobo. Izolda, lepo oblečena, počesana, v mini krilu, z ogledalcem v roki sedi na postelji in se lepotiči. Zazvoni telefon. Izolda gre dvignit slušalko. Med govorjenjem nadaljuje z lepotičenjem.)

IZOLDA: Zdaj pa res nimam časa, mama, pričakujem obisk ... Mladega gospoda, rečeno mi je bilo, da je študent ... Ne, mama, ne inštruiram, kako pa naj bi, a ne veš, da sem podeovala tvojo pamet ... Prihaja mi postavljat vprašanja ... O čem! – O mojih seksualnih fantazijah ... Kako vem! – Po telefonu se je najavil ... Zakaj! – Zato ker znana revija, v katero ti tvoj vaški mesar ponavadi zavije klobase, dela javno anketo na to temo ... Zakaj študent! – Zato ker študentje rabijo denar, sestradani so ... Sestradani v smislu, da ne dobijo dovolj ... Zato se pa trudim, da bo kaj dobrega na mizi ...

(Odloži slušalko, se vrne na posteljo in nadaljuje s pripravami.)

(Luč na "pisarno". Tristan se šemi v študenta, Mark mu pomaga.)

TRISTAN: Kravata me duši.

MARK: Jo sploh potrebuješ? Od kdaj pa študentje nosijo kravate?

TRISTAN: Lepo se ujema z obleko.



MARK: (*mu krtači ramena*) Pazi, da ti ne razcefra lasulje. Draga je, uvožena iz Italije. Tudi za brke nisem siguren, da so dobra ideja. Preveč štrlijo.

TRISTAN: Brez brk ne morem, Mark, se ti ne zdi, da mi popolnoma spremenijo obraz?

MARK: Popolnoma. Tak si kot mrož, ki ne ve, ali je svoj lastni sin ali oče. Imaš vse, kar potrebuješ?

TRISTAN: Papir, vprašanja, tvojo aktovko ... ne skrbi, pazil bom nanjo. Kaj praviš, naj spijem kaj?

MARK: Jaz na tvojem mestu bi se omejil na liter slivovke.

TRISTAN: Mark ... upam, da se razumeva. Moji motivi so ...

MARK: Plemeniti.

TRISTAN: Več kot to. Rad bi ... rad bi ...

MARK: Ugotovil, kako hitro bo skočila v posteljo s prvim, ki jo povabi.

TRISTAN: To ni res!

MARK: Kaj pa prstan?

TRISTAN: Prstan? (*Se spomni.*) Prstan! (*Si bliskovito sname poročni prstan in ga izroči Marku.*) Pazi nanj.

MARK: Imaš kakšna prepoznavna znamenja, brazgotino mogoče?

TRISTAN: Operirali so mi slepič.

MARK: Pokrij jo z obližem. Če te vpraša, povej, da si se urezal pri britju.

TRISTAN: Mark, prosim te ...

MARK: Jaz prosim tebe. V zadnjem mesecu si se pogreznil iz naivnosti v infantilnost, zdaj pa dršaš po robu blaznosti. In vse zaradi paranoičnega prepričanja, da je življenje brez strasti tragična izguba.

TRISTAN: Saj si mi ti dal idejo.

MARK: Jaz?!

TRISTAN: (*pobere Markov bumerang*) In tvoj bumerang. Rekel si, da se predobro poznata. Začel se ti je upirati.

MARK: In?

TRISTAN: Rekel si, da ga lahko preslepiš. Ga prepričaš, da ga vihti neznanec.

MARK: In ti si moje besede, ki sem jih vrgel v zrak tako mimogrede, kot mečem bumerang, že povzdignil v teorijo za odrešitev sveta.

TRISTAN: Še več – v strategijo za uspešen boj proti nedeljam!



MARK: Odigrala sta že sto iger in glej, kam so vaju privedle.

TRISTAN: Tam sva oba igrala. Tokrat pa Izolda ostaja Izolda. In sploh ne pričakuje mene, ampak neznanca.

MARK: Si prepričan?

(Luč na "sobo". Izolda nestrpno kadi, si tu in tam še popravi lase, pogleduje na uro. Zvonec. Izolda zajame sapo in gre odpret.)

TRISTAN: *(našemljen v študenta)* Dober dan.

IZOLDA: Anketa? *(Ga prime za suknjič in ga potegne noter, zapre vrata.)* Pozni ste. Sedite.

TRISTAN: Upam, da ne motim.

IZOLDA: Kaj pa je z vašim glasom? Po telefonu je bil drugačen. Ste prehlajeni?

TRISTAN: *(pokreha)* Ne. Hočem reči, sem. Oziroma vse tako kaže.

IZOLDA: Nekam znani ste mi, kot da bi se že kdaj srečala. Prav-zaprav me spominjate na nekega igralca. S to razliko, da je on lep. Sedite.

TRISTAN: *(zmeden)* Hvala. *(Napoti se k postelji.)*

IZOLDA: *(napoti se k vratom)* Čaj ali kavo ali kaj drugega? Ali nemara kaj tretjega? Da ne rečem četrtega?

TRISTAN: Kavo, prosim.

IZOLDA: Všeč so mi moški z domišljijo. *(Odide.)*

(Tristan sede na posteljo in položi aktovko poleg sebe. Izvleče skrbno zložen žepni robec in se z njim nekajkrat na različnih mestih dotakne potnega čela. Zapre oči in globoko vdihne.)

IZOLDA: *(zunaj)* Sladkor?

TRISTAN: *(proti vratom)* Ne, beli sladkor je nevarnejši od črne mambe. *(Se zgrozi in si z dlanjo zatisne usta.)*

IZOLDA: *(zunaj)* Koliko, ste rekli?

TRISTAN: Deset žlic!

IZOLDA: *(zunaj)* Ste znoreli?

TRISTAN: Devet. Pet je še bolje. Ali pa štiri. Dve?



IZOLDA: *(zunaj)* Moj mož pravi, da je beli sladkor nevarnejši od črne mambe!

TRISTAN: A res?

(V nenadnem olajšanju si seže pod nos in si samovšečno zasuka brke. Z grozo ugotovi, da so se mu odlepili in mu ostali med prsti.)

IZOLDA: *(zunaj)* Poznate mojega moža?

TRISTAN: Ne. *(Bliskovito si zalepi brke nazaj.)* Rekli ste, da dela pri agenciji za prodajo brk ... aahhrrr ... luksuznih stanovanj!

(Izolda se vrne. Za njo pride Trubadur in prinese pladenj z dvema skodelicama kave. Položi ga na mizico in sede na stol.)

IZOLDA: Pravzaprav za prodajo razpadlih bajt. *(Osupla strmi v Tristana.)* Samo trenutek.

(Odide. Trubadur pomoli Tristanu Izoldino ogledalce. Tristan ugotovi, da si je brke prilepil nazaj narobe: prej so se mu povešali, zdaj mu štrlijo pokonci kot lopovu. Bliskovito si jih prilepi nazaj tako, da se znova povešajo, sede nazaj na posteljo in si nadene nedolžen izraz.)

IZOLDA: *(se vrne in z mehko cunjico drgne očala)* Že stokrat sem rekla, da si bom nabavila leče. *(Si natakne očala in ga pogleda.)* Očala mi včasih stvari postavijo na glavo. *(Sede poleg njega na posteljo.)*

TRISTAN: Pa vam pristojijo, gospa, zelo ste, kako naj rečem, zelo ...

TRUBADUR: Seksi.

IZOLDA: Seksi?

TRISTAN: Da, zelo seksi ste z očali.

IZOLDA: *(ga premeri s pogledom)* Mož mi tega še ni povedal. Mislite, da je kratkoviden in tudi on potrebuje očala?

(Trubadur izroči Tristanu skodelico kave. Nato še Izoldi.)



IZOLDA: Kaj pa vi, niste poročeni?

TRISTAN: Jaz sem študent.

IZOLDA: In to zrelih let. Ali zrel študent v letih?

TRISTAN: Zrelosti je več vrst.

IZOLDA: To velja tudi zame.

TRISTAN: (*srkne kavo, odloži skodelico, odpre aktovko in izvleče šop anketnih obrazcev*) Vprašanja vas utegnejo spraviti v zadrego. Recimo: je v vašem zakonu dolgočasje velik problem?

IZOLDA: (*strmi vanj, kot da ne more verjeti*) Tako nesramni mislite biti?

TRISTAN: Lahko odgovorite z da ali ne.

IZOLDA: Ne ne. Da, ne, da, ne.

TRISTAN: (*si načeečka odgovor*) Občasen problem torej.

IZOLDA: Kaj me gledate, kot da sem jaz kriva? Kaj si pa morem, če me mož zanemarja? Se vam zdim grda?

TRUBADUR: Nasprotno.

TRISTAN: Nasprotno, gospa, zelo šarmantni in privlačni ste. Drugo vprašanje: kako rešujete problem dolgočasje v zakonu?

IZOLDA: (*se nagne nazaj in ga ostro gleda*) Kako naj vem, da odgovorov ne boste pokazali možu?

TRISTAN: Anketa je anonimna, gospa, prisegam.

IZOLDA: Če jih prebere, ga bo zadela kap.

TRISTAN: Kako torej ...?

IZOLDA: Rešujem problem dolgočasje v zakonu? Tako kot večina žensk. Z občasnim ... (*Ga gleda.*) Res hočete, da vam povem?

TRISTAN: (*bridko*) Saj ste mi že. Z občasnim skokom čez plot. (*Si začne zapisovati odgovor.*)

IZOLDA: (*vstane*) Ne. Dosti bolj rafinirano. Z občasnim kosom ... čokolade.

TRISTAN: (*z vidnim olajšanjem*) Je to vse?

TRUBADUR: Bojim se, da ne.

IZOLDA: Včasih kar z dvema kosoma. In to one debele z lešniki. (*Ga izzivalno gleda.*) Saj ne trdim, da problem s tem tudi rešim. Vprašali ste, kako ga rešujem.

TRISTAN: Se vdajate seksualnim fantazijam?

TRUBADUR: Zelo pogosto.

IZOLDA: Zmeraj za novo leto.



TRUBADUR: In ob državnih praznikih.

IZOLDA: Za dan borca.

TRISTAN: O čem fantazirate?

(Izolda ga ostro pogleda.)

TRISTAN: Vprašanje je del ankete.

IZOLDA: Kako pa vem, da ste vredni zaupanja? Da niste perverznejš, ki obiskuje osamljene ženske in jim zastavlja intimna vprašanja v upanju, da se bo stvar spremenila v anketo drugačne vrste?

(Tristana požgečka po grlu. Začne ga daviti kašelj. Tolče se po prsih in divje kašlja.)

IZOLDA: Kozarček konjaka?

(Tristan prikima. Izolda odhiti skozi vrata. Tristanov kašelj počasi pojenja. Zastrmi se v Trubadurja.)

TRUBADUR: O moj Bog.

TRISTAN: O moj Bog.

(Izolda prinese steklenico konjaka in dva kozarca. Trubadur natoči. Tristan pograbi kozarec in ga na dušek izprazni.)

IZOLDA: Vi ste pa žejni. Bi še enega?

TRISTAN: Če boste tudi vi.

(Trubadur nalije obema; trčita in izpijeta.)

IZOLDA: Vsak dan si ob tej uri privoščim kozarček konjaka. Možno ve. Iz kože bi skočil. Vi ne bi, če bi izvedeli, da vas žena vsako jutro prevara z nečim tako ...

TRUBADUR: ... potentnim?

TRISTAN: Z nečim bi se verjetno sprijaznil, dvomim pa, da z nekom.

IZOLDA: Zato je pa konjak manj nevaren.



TRUBADUR: Čeprav tudi dosti manj razburljiv.

(Izolda na dušek izprazni kozarec.)

TRISTAN: *(sede in zašušlja s papirji)* Vaše seksualne fantazije so torej omejene na občasen kozarec konjaka za moževim hrbtom.

IZOLDA: Koliko pol papirja imate?

TRISTAN: Pet, šest.

IZOLDA: Potem pa skočite v papirnico in jih kupite najmanj desetkrat toliko.

TRISTAN: V redu, omejila se bova na vašo najljubšo fantazijo.

IZOLDA: *(se prime za glavo)* Joj ... *(Se zvrne na posteljo.)* Nena doma se počutim zelo ...

TRISTAN: Konjak?

IZOLDA: Saj bo dobro, samo ... malo se mi vrti. *(Se počasi dvigne in ga pogleda.)* Pravzaprav moja najljubša fantazija sploh ni fantazija. Je bolj skrivno hrepenenje. Koliko časa mine, preden možkemu zrastejo brki?

(Tristana popade groza; roka mu zleti pod nos in potipa, ali so brki še tam.)

TRISTAN: Brki? Rekel bi, rekel bi ...

IZOLDA: Rada bi, da si moj mož pusti brke. To je moja fantazija, če hočete: da se bo nekega dne vrnil iz službe z najbolj zapeljivimi brki na svetu. Ne boste verjeli, a doslej še nisem poljubila možkega z brki.

TRISTAN: Zdi se mi ... da je poljub lahko ... nevarna stvar.

IZOLDA: *(sunkovito vstane)* Teoretično. V praksi pa opažam, da je treba večino moških prebuditi od mrtvih, preden postanejo nevarnejši od lesenega štora.

TRISTAN: Da nadaljujeva ...

IZOLDA: *(se znova zvrne na posteljo)* Oprostite, joj ... vrti se mi. Prinesite mi mrzel obkladek.

(Trubadur odhiti skozi vrata. Tristan odhiti skozi vrata.)



IZOLDA: (z nasmeškom, zaigrano) Joj ... pomoč ... vrti se mi ...

(Trubadur prihiti z mokro brisačo. Tristan mu sledi. Pograbi brisačo in jo pritisne Izoldi na čelo.)

IZOLDA: Tako nežni ste ...

TRISTAN: Znam biti tudi grob.

IZOLDA: A res, kako pa to zgleda?

TRISTAN: Gospa. Ne pozna se, a rad bi vas nekaj prosil. Dovolite, da vas poljubim.

IZOLDA: Se zavedate, da nesramno izrabljate trenutek moje šibkosti?

TRISTAN: *(samozadovoljno)* Že mama mi je rekla, da bom falot, ko bom velik.

IZOLDA: Aja? Kako veliki pa ste?

(Tristanov samozadovoljni izraz se spremeni v zaskrbljenost. Izolda ga prime za kravato in ga potegne k sebi.)

(Zatemnitev.)

10.

(Luč na Marka in Tristana pri džogingu. Mark istočasno vadi zamahe z bumerangom.)

TRISTAN: Zakaj mora biti tako, kot je? Zakaj ne more biti tako, kot bi lahko bilo?

MARK: Ker si osel. Ljubosumen si na nekoga, ki sploh ne obstaja!

TRISTAN: Obstajal je zanjo. Ampak to ni najpomembnejše.

MARK: Kaj pa je?

TRISTAN: Ne moreva več verjeti, da je najina ljubezen nekaj posebnega. Da sva drugačna od milijonov poročenih ljudi.

MARK: Pa ja nisi kdaj resno mislil, da sta?

349



TRISTAN: Morala sva biti. Kako bi sicer bila tako srečna?
MARK: In Izolda, kaj pravi?
TRISTAN: Nežna je z mano, mučeniško potrpežljiva. Razvaja me na vse mogoče načine, kot v starih časih. Očitno zaradi občutka krivde.
MARK: In ti?
TRISTAN: Jaz se komaj prebijam skozi dneve. Noči me je groza. Še bolj pa nedelj.
MARK: Jih ne moreš kratkomalo pozabiti?
TRISTAN: Najina fronta so. Simbol najinega propadanja.
MARK: Kako ti lahko pomagam?
TRISTAN: Saj mi ne moreš.
MARK: V nedeljo grem na deželo vadit metanje bumeranga. Predlagam, da gre Izolda z mano, da se naužije svežega zraka. Ti pa lahko tačas pospraviš stanovanje in skuhaš večerjo.
TRISTAN: (*ga začudeno pogleda*) A res?
MARK: Meni se zdi to odlična ideja.
TRISTAN: Meni pa zelo slaba.
MARK: Se ti zdi preveč radikalna?
TRISTAN: Presenetljiva.
MARK: Želim ti pomagati kot prijatelj.
TRISTAN: Hvala. Ne pride v poštev.
MARK: A ti lahko nekaj rečem? Govorim kot tvoj šef. Kot prijatelj ti tega ne bi upal povedati.
TRISTAN: Na tleh sem, brez strahu me lahko obrcaš.
MARK: Mislim, da ti lahko pomaga samo ena stvar.
TRISTAN: Katera?
MARK: Da globoko vdihneš – takole – (*Globoko vdihne.*)
TRISTAN: Takole ... (*Vdihne.*)
MARK: ... potem pa vzameš šestilo ...
TRISTAN: Aha ... šestilo ...
MARK: ... in si ga zabodeš v rit.

(*Mark in Tristan se gledata.*)

(*Zatemnitev.*)

11.

(Luč na "sobo". Izolda na postelji, strmeča v strop. Zazvoni telefon. Nejevoljno vstane.)

IZOLDA: Kaj spet, mama? ... *(Dvigne slušalko.)* Vem, da si bolna, vem, da ne moreš hoditi ... Zakaj mi pa nisi dala denarja, da bi študirala medicino? ... Tudi Tristan ti ne more pomagati, midva sva še bolj bolna kot ti ... Mama, rekla sem ti že stokrat, da se ne moreš preseliti k nama, ker nimava dovolj prostora niti za to, da bi se dobro skloftala ... Ne vem, kam lahko greš ... Dom za onemogle?

(Odloži slušalko in se vrne na posteljo. Tristan vstopi kot senca in gre k oknu.)

IZOLDA: Pridi sem. Nekaj bi ti rada povedala. Nekaj veselega. *(Tristan se obrne.)* Iznašla sem strategijo za uspešen boj proti nedeljam!

TRISTAN: A res?

IZOLDA: *(vstane)* Zakaj ne bi nedelji uničila vzletišča, preden utegne razpeti krila?

TRISTAN: Kako?

IZOLDA: Tako, da sovražnika iz strateških razlogov razdeliva na dvoje.

TRISTAN: Dopoldan in popoldan?

IZOLDA: Bravo. Najprej opraviva z enim, potem pa še z drugim. Kaj praviš, kako bi zadala smrtni udarec nedeljskim dopoldnevom?

TRISTAN: Tako, da postaneva kamikaze. Ko se nedelja zasveti na pločniku, odpreva okno in se na glavo vrževa nanjo.

IZOLDA: Ne bodi nor. Z nedeljskim dopoldnevom bova opravila danes zvečer. *(Se skloni za posteljo in pobere steklenico vina.)* Napadla ga bova s petimi litri čudežnega napoja.

TRISTAN: *(si nekaj časa ogleduje steklenico)* Kaj pa popoldan?

IZOLDA: Ko se jutri okoli enih zbudiva, bova zgledala tako grozno, da bo popoldan pri priči kapituliral.



TRISTAN: In če ne bo?

IZOLDA: Ga bova bombardirala z ogledom živalskega vrta.

TRISTAN: In če bo deževalo?

IZOLDA: Imava preizkušen obrambni sistem, ki se mu reče dežnik.

(Tristan jo nekaj časa gleda, potem naglo odide skozi vrata. Vrne se z dvema kozarcema in se zarotniško zareži.)

(Zatemnitev.)

12.

(Luč na "pisarno". Mark vadi metanje bumeranga. Tristan, strahotno pijan, se primaje skozi vrata.)

TRISTAN: Oprostite, a je tu ... ne, ni ... *(se obrne, da bi šel)* ...
Sploh ne vem, kaj delam na železniški postaji ...

(Se zaleti in trči v zaprta vrata. Se prime za glavo. Mark ga prime za ovratnik in ga obrne. Popelje ga do stola, ga posadi nanj.)

TRISTAN: Na Irsko. Tja bi morala iti. Tja, kjer je Izolda doma. Tra la la. Tra la la.

MARK: Če tako nadaljuješ, boš res šel – ne na Irsko, ampak hudičevo kmalu na cesto.

TRISTAN: Ti sploh ne veš, kaj se dogaja ... *(Kolcne.)*

MARK: Voham.

TRISTAN: Točno. *(Kolcne.)* A veš koliko zlijeva vase, in vse mogoče, samo da žge in peče.

MARK: Pomoč potrebuješ.

TRISTAN: Mark ... nihče mi ne more pomagati. *(Posmrka, izvleče robc in si briše oči.)* Ko bi vedel, kako trpim! Nočem več biti



Tristan. Ne znam več biti Tristan. Ustvaril sem vampirja, študenta z brki, hudičevega učenca, ki se je polastil mojega mesta v naravnem redu stvari. Postal sem tujec, vrinjenec v lastnem življenju.

MARK: A si ti sploh normalen? (*Dvigne glas.*) Kako je mogoče, da žena ne bi prepoznala lastnega moža, še posebej brez hlač?!

TRISTAN: Zakaj se potem spreneveda?

MARK: Ne vem, mogoče misli, da bo čar doživetja ohranila samo, dokler se pretvarjata, da je res imela ljubimca.

TRISTAN: Mark! – to je moje upanje. Ko pa nimam dokazov! In to je moj pekel.

MARK: Vprašaj jo, osel.

TRISTAN: Ne morem, ker potrebujem vsaj iskrico upanja, da me *je* prepoznala. In me ni prevarala. In me ne bi. Negotovost je pekel, toda gotovost mi lahko prinese nasprotno zagotovilo.

MARK: Potem pa pij.

TRISTAN: Ne bom več.

MARK: Kar daj, če pomaga.

TRISTAN: Ne. Spet si ne umiva las. Spet leži ves čas na postelji in sesa palec. Spet je kuhinja polna nepomite posode.

MARK: Pravzaprav sem tudi jaz v stanju, ko mi ne preostane drugega, kot da začnem piti.

TRISTAN: Ženska?

MARK: Bumerang.

TRISTAN: To je pa še desetkrat hujše.

MARK: Noben met ni podoben drugemu. Vsak met, ki je na videz uspešen, me pusti v negotovosti. Razumeš?

TRISTAN: Do poslednje nianse.

MARK: Uspešnost metanja ni odvisna samo od ročne spretnosti, ampak tudi od skrivnostnih sil, ki prebivajo v bumerangu.

TRISTAN: Bum! – bum! – bumerang!

MARK: Če hočeš biti gotov, da krivulja, ki ti je prinesla bumerang nazaj v pripravljeno dlan, ni bila zgolj naključje, moraš met ponoviti z natanko enakim zasukom zapetja.

TRISTAN: Moraš met ponoviti ...

MARK: In zaupati usodi.

TRISTAN: In zaupati usodi.

MARK: Jaz ga ponavadi držim takole ...



TRISTAN: *(zamaknjen, vstane)* Mark ...

MARK: Glej, da ti pokažem ...

TRISTAN: Mark, a se tudi tebi dogaja, da najboljše ideje kar prifrčijo k tebi po zraku?

(Seže po telefonu in zavrti številko.)

(Luč na „sobo“.)

(Izolda, zapita, zanemarjena, nepočesana, v jutranji halji leži na postelji in sesa palec. Nekaj časa ignorira zvonjenje. Potem dvigne slušalko.)

IZOLDA: Tukaj dom za onemogle občane. Žal smo polni in ne sprejemamo novih, razen če kdo umre.

TRISTAN: Izolda! – delo sem ti dobil! Spoznal sem sina bogatega šejka iz Abu Dhabija, ki je pravkar končal diplomsko nalogo in želi, da mu jo nekdo brežhibno natipka. Plačal bo dvojno.

IZOLDA: Ne vem.

TRISTAN: Pravi šejk je, denar mu štrli iz ušes, danes popoldne se bo oglasil.

IZOLDA: Kako mu je ime?

TRISTAN: Ime? Kako misliš, ime? *(Se v zadregi ozre k Marku.)*
Osebnega imena ne vem, ampak ljudje mu pravijo ... *(S kretnjo prosi Marka, naj mu pomaga.)*

MARK: Princ Omar.

TRISTAN: Tako je, princ Omar.

IZOLDA: Princu še nisem tipkala.

TRISTAN: Zelo je vljuden in silno prijazen, vseč ti bo.

IZOLDA: Dvomim. A strinjam se s tabo, denar ima. In ženske so za denar storile že tudi kaj drugega, kot komu natipkale diplomsko nalogo.

(Odloži slušalko in se zagonetno nasmehne.)

(Tristan pogleda Marka in pomežikne. Luč na „pisarno“ ugasne, luč na „sobo“ ostane.)



IZOLDA: *(se zazre v ogledalo)* O moj Bog. *(Poišče glavnik in se začne mrzlično česati. Zazvoni telefon. Izolda dvigne slušalko.)* Kakšna mama? ... Poklicali ste napačno številko ob napačnem času ... Tukaj nimamo mam, razmnožujemo se tako, da pobegnemo sami od sebe ...

(Odloži slušalko. Zvonec. Izolda gre odpret. Vstopi Tristan, našemljen v Arabca, s turbanom, z brado, v burnusu itd.)

IZOLDA: Salem Alejkum.

TRISTAN: Malo sem pozna, žalost mi je. Ne ne, malo sem pozno.

Malo sem pozni? Kratkomalo: zapoznujem. In sem opravičilo.

IZOLDA: A niste princ?

TRISTAN: Stoprocentno. Princ Abdul Ibn Saud Omar Fahd Meka Medina Ben Mubarak Yamani Arafat. *(Se prikloni.)*

IZOLDA: In jaz sem Izolda. Ne princesa, ampak gospodinja, čistilka in tipkarica.

TRISTAN: Imeti srečo, dobiti tipkarica, ki je lep kot princesa. *(Izvlече šop papirjev.)* Jaz vam dam diktaturo.

IZOLDA: *(se zasmije)* Upam, da imate v mislih diktat.

TRISTAN: *(se tlesne po čelu)* Moja slovenski je čisto obupana!

IZOLDA: Tudi jaz sem že čisto obupana, gospod princ. Kaj boste naredili, da se malo razveselim?

TRISTAN: Kako prosim? Jaz imam debelo glavo in sem zelo počasen.

IZOLDA: To je pa že kar nesramno bahanje.

TRISTAN: Prosim, jaz sem diktator, ne vi. Ena, dva, tri.

IZOLDA: Debela glava, počasen tempo in smisel za ritem! Kateri ženski se ne bi ob tem zavrtelo? Povejte mi, gospod princ, a je res, kar pravijo o Arabcih?

TRISTAN: Kaj pravijo?

IZOLDA: Da so grobi z ženskami. Prav divjaški.

TRISTAN: *(jo zgrabi za lase in močno potegne)* Ni res.

(Zatemnitev.)



13.

(Luč na "pisarno". Mark stoji in maha z bumerangom. Tristan vstopi in odloži aktovko.)

MARK: No?

TRISTAN: Te res zanimajo vulgarne podrobnosti?

MARK: Predvsem.

TRISTAN: Skloftal sem jo. Prebutal sem jo. Porinil sem jo na tla in jo obrcal.

MARK: Si blazno užival?

TRISTAN: Sem. Ob spoznanju, da si kot našemljeni Arabec lahko privoščim stvari, ki jih kot Tristan ne bi upal, ne bi mogel početi. Da lahko ravnam z njo kot z ... kot z ...

MARK: ... vlačugo.

TRISTAN: Kot Tristan sem ujet v ... v ...

MARK: ... kletko svojega značaja.

TRISTAN: Zajel me je silovit občutek ...

MARK: ... svobode.

TRISTAN: Šel sem v kopalnico, da bi se prelevil nazaj v ...

MARK: ... samega sebe ...

TRISTAN: ... in kar sem zagledal v ogledalu, me je ...

MARK: ... presunilo!

TRISTAN: Leva obrv se mi je med divjanjem odlepila. Lasulja mi je zdrsnila na stran, izpod nje so kukali moji lasje. Brado sem kratkomalo nekje izgubil!

MARK: Kako si sploh lahko mislil, da te ni prepoznala?

TRISTAN: Prav je imela. Zakaj ne bi Desdemona zadavila Othella?

MARK: (*se zresni*) Kaj bo pa z njima?

TRISTAN: S kom?

MARK: S Tristanom in Izoldo?

TRISTAN: (*po premisleku*) Odigrala sta svoji vlogi.

MARK: Tako kot Izolda in študent z brki?

TRISTAN: Tako kot Izolda in princ Omar. Vsi trije pari lahko razmerja samo še ponavljajo.



MARK: Logika igre terja nove igralce! Razumem te, kajti pri meni je enako.

TRISTAN: *(začuden)* Pri tebi?

MARK: *(pograbi bumerang)* Poglej. Skrbela me je, bedaka, ročna spretnost. *(Zavihti bumerang in skoraj zadene Tristana v glavo.)* Posvečal sem neverjetno pozornost skrivnostnim silam v bumerangu. Na nekaj pa sem pozabil.

TRISTAN: Aja?

MARK: Na metalca. Mislil sem, da vsak bumerang, ki sfrči po zraku, vrže ista roka. *(Zavihti bumerang, Tristan pravočasno počepne.)* Da ga vrže isti metalcec.

TRISTAN: Kar ni res?

MARK: Seveda ne. Vsak met, pa naj bo dober ali zanič, me ...

TRISTAN: ... spremeni?

MARK: Tako je. V resnici sem samo zaporedje metalcev. V resnici je bumerang tisti, ki ustvarja svoje metalce.

TRISTAN: Tako kot ... ljubezen?

MARK: Če ljubezen ni zmeraj ista, tudi ljubimca ne moreta biti. Na koncu je pomembno le to, da plavaš s tokom in ne proti njemu.

TRISTAN: Ali ni torej normalno, da tok priplavlja v Izoldino naročje zaporedje ljubimcev?

MARK: *(osupel)* Zaporedje?

TRISTAN: V rednih presledkih. Ponavadi takrat, ko začne čar prejšnjega doživetja bledeti.

MARK: In kako ji ugajajo, vsi enako?

TRISTAN: Ne. Ampak z vsakim doživi nekaj novega.

MARK: No, to je glavno.

(Tristan potegne iz žepa črno obvezo za oko in si jo natakne. Iz drugega žepa potegne pipo in si jo vtakne med zobe.)

MARK: Profesor Moriarty?

TRISTAN: Dr. Kiklop, strokovnjak za tolažbo osamljenih gospa.

(Zasmejeta se. Zazvoni telefon. Mark dvigne slušalko.)

MARK: Kako? Ne razumem ... trenutek, tukaj je moj kolega.



TRISTAN: (*vzame slušalko*) Kakšno stanovanje? A je tvoje stanovanje naprodaj, Mark?

MARK: Ne.

TRISTAN: (*v slušalko*) Mislim, da ste zavrteli napačno številko ...

MARK: (*se nenadoma zave*) Ne, ne, daj ... (*Tristan je že odložil slušalko.*) ... Tristan!

TRISTAN: Kaj?

MARK: To je agencija za prodajo hiš, stanovanj in poslovnih prostorov.

(Spogledata se in se zamislita. Počasi sedeta vsak na svoj stol, sežeta po papirjih.)

(Luči počasi temnijo.)

14.

(Luč na "sobo". Izolda leži na postelji, mikavna, vendar otožna, utrujena. Tristan vstopi, našemljen v boemskega slikarja. Z njim je Trubadur, ki prinese barvice in risalni blok.)

IZOLDA: Kako je zunaj?

TRISTAN: Jesen.

IZOLDA: Rada imam jesen. Tako mirno je vse. Na Irskem, pravijo, je zmeraj jesen.

TRISTAN: Res?

IZOLDA: Zelo plaha sem. Bom morala sleči vse?

TRISTAN: Gledal te bom z očmi umetnika.

IZOLDA: Ne bi rada ujela pljučnice.

TRISTAN: Te zebe?

IZOLDA: Čedalje bolj. Obljubi, da me boš pogrel, ko bom začela drgetati.

TRISTAN: Bom.

IZOLDA: Všeč si mi. Drugačen si od mojih drugih ...



TRISTAN: ... ljubimcev?

IZOLDA: Ja.

TRISTAN: Jih je dosti?

IZOLDA: Kar nabralo se jih je.

TRISTAN: Kako drugačen?

IZOLDA: Bolj žalosten. Tako zelo žalosten. Kot jaz. Čutim to.
Vidim ti v dušo.

TRISTAN: In kaj vidiš tam?

IZOLDA: Hrepenenje. Po nečem izgubljenem. Po nečem večno zelenem. Spominjaš me na Tristana.

TRISTAN: *(se zdrzne)* A res?

IZOLDA: V prvem letu najinega zakona. Ko je življenje bilo kot čudežni vrt, po katerem sva se potikala kot otroka.

TRISTAN: In zdaj? Kako živita?

IZOLDA: Najino skupno življenje je zdaj le ...

TRUBADUR: ... odskočna deska ...

IZOLDA: ... za ... za ...

TRUBADUR: ... polete v svet fantazij.

IZOLDA: Bog nas je kaznoval, ko nam je podaril slo po ljubezni.

TRUBADUR: *(izroči Tristanu čopič in barvice)* Bova začela?

TRISTAN: Bova začela?

IZOLDA: Naslikaj mi Irsko. Tristan me noče peljati tja. Naslikaj mi jo.

TRISTAN: Zdaj?

IZOLDA: *(vstane)* Naslikaj mi gozd.

(Sleče si haljo. Potem se začne počasi, obredno znova oblačiti, najprej krilo, potem bluzo, potem pulover, potem še en pulover.)

IZOLDA: Potem bova z roko v roki odšla med drevje. Ti boš pripravljaj platno in barvice. Jaz se bom slačila v trepetajoči mreži sonca in senc. Ulegla se bom. In tam, belo in ranjeno v mrtvem listju, me boš slikal.

(Nazadnje si ponovno obleče še haljo, leže na kavč in se zvije v položaj zarodka v maternici.)

TRISTAN. Izolda ...



IZOLDA: In ko me naslikaš, mi vdahni dušo, da boš imel novo nedolžno Izoldo. Moje telo pa lahko skupaj z listjem strohni.

TRISTAN: Izolda ...

IZOLDA: Zakaj nismo kot drevje? Da bi vsako jesen odvrgli orumenelo življenje in ga spomladi spet obnovili?

(Tristan vrne čopič in barvice Trubadurju, gre k njej, sede na posteljo. Izolda začne drgetati.)

IZOLDA: O bog, tako me zebe. Tako gola sem, tako izpostavljena.

(Tristan se je nežno dotakne.)

IZOLDA: Stisni me k sebi. *(Spodvije noge in se napol dvigne, Tristan jo objame.)* Zvij se okoli mene. Skrij me.

TRISTAN: Zakaj jokaš?

TRUBADUR: Ker me ni.

IZOLDA: *(zahlipa)* Ker me ni. Ti me tudi ne moreš najti? Tristan, ljubezen moja ...

(Luči počasi temnijo.)

15.

(Luč na Trubadurja.)

TRUBADUR: Ljubimci so nehali prihajati. Spet sta bila samo Tristan in Izolda. Njune strasti so bile kot obledele fotografije s poletnih počitnic, ki sta jih nekoč, bog ve kdaj, preživela skupaj. Tristan je hodil v službo, Izolda je tipkala, prala in kuhala. Bolščala sta v televizor. Celo pogovarjala sta se včasih! Kakšen dan si imel, ta juha je odlična, spet dežuje, bi še kavo. Dnevi so minevali. Kdaj pa kdaj sta šla v kino in potem na večerjo. Molče sta sedela v kotu in opazovala druge goste, kako se zabavajo, prisluškovala pogovorom.

360



Molče sta pojedla, molče šla domov, molče spat. Čas je mineval, vendar ni šel nikamor. Potem pa se je, naenkrat, znova premaknil.

(Luč na "sobo". Izolda sedi na postelji. Tristan, z aktovko v roki, stoji pri vratih.)

TRISTAN: Sestra? Nisem vedel, da imaš sestro.

IZOLDA: Ne bodi smešen, vsi ljudje imajo sestre.

TRISTAN: Nikoli je nisi omenila.

IZOLDA: Nikoli je nisem marala. Z nekim slikarjem je pobegnila v Francijo, mama ji še zdaj ni odpustila.

TRISTAN: Saj je sploh ne poznam.

IZOLDA: Zato je pa najenostavneje, da jo ti počakaš na letališču.

TRISTAN: Ne razumem. In potem?

IZOLDA: Verjetno ne bo hotela k mami, ampak v kakšen hotel. Prosim, Tristan.

TRISTAN: *(zlovoljno)* No, prav. *(Odide.)*

IZOLDA: *(plane k telefonu in hitro zavrti številko)* Halo? ... Nujno potrebujem taksi, da me odpelje na letališče ... Zelo se mudi.

(Luči ugasnejo.)

16.

(Luč na "pisarno". Mark sedi z bumerangom v naročju. Ves je mračen, potr. Tristan stoji in ga gleda.)

TRISTAN: Vseeno bi moral na to prvenstvo. Po vsem tem urjenju.

MARK: Saj sem imel možnosti za uspeh. Uničil sem jih s preveliko vnemo. Bil sem kot človek, ki teče pred sabo, da bi nadzoroval svoj napredek.

TRISTAN: Nisi edini, Mark.

MARK: *(vstane)* Einstein se je zmotil.

TRISTAN: Zanesljivo.

361



MARK: Prav je imel, da je prostor ukrivljen. Ni pa vedel, da je ukrivljen kot bumerang in da frčimo skozenj v krivulji, ki jo je začrtal veliki metalec v nebesih. In da se vračamo v njegovo dlan za naslednji met.

TRISTAN: Tako sem utrujen.

MARK: (*sede*) Samo popoln met bi bil vreden nadaljnjih naporov. In takšnega ni.

TRISTAN: Ne morem več biti Tristan. Lahko sem Tristan, dokler Izolda ni Izolda.

MARK: Dokler je svoja sestra.

TRISTAN: Ali nečakinja. Dokler je Sonja ali Biba ali Metka ali Marička.

MARK: Kaj pa ona?

TRISTAN: Je lahko Izolda, dokler sem jaz študent z brki, arabski princ, poštar, vodovodni inštalater, slikar, vlomilec ... Ljubezen naju je odvrгла kot mrtvo listje.

MARK: Vsi se moramo ukloniti.

TRISTAN: (*zgrabi Marka za suknjič*) A res ni izhoda?

MARK: Izhod je v tem, da ne skušaš biti izjemen. Kdo ve, mogoče bi zmagal na tistem prvenstvu. Toda hotel sem imeti zagotovilo, da bom.

TRISTAN: Bova še kdaj Tristan in Izolda?

MARK: Našla bosta pot. Če ne eden, potem zagotovo drugi.

TRISTAN: O Mark ... Ko bi vedel, kako dragoceni so zame tvoji nasveti.

MARK: In tvoji zame ... (*Vstane.*) A resno misliš, da bi moral vseeno poskusiti?

TRISTAN: Mark, potrudi se, tvegaj, ponosen bom nate.

MARK: Ampak to pomeni, da bi moral te zadnje dni res intenzivno vaditi.

TRISTAN: Vadi, Mark, vadi vsak dan.

MARK: Tudi dopoldne.

TRISTAN: Pojdi, vzemi bumerang in pojdi, bom jaz poskrbel za tvoj del dolžnosti.

MARK: Resno misliš?

TRISTAN: Vsaj eden od naju mora vsaj enkrat vsaj pri eni stvari zmagati. Ti imaš boljše možnosti kot jaz.



MARK: Si pa res prijatelj. *(Izroči Tristanu list papirja.)* Tole gospo je treba nujno poklicati, rada bi si ogledala hišo na Mlinski poti, boš uredil?

TRISTAN: Ta trenutek.

MARK: No, potem pa ...

TRISTAN: *(ga porine proti vratom)* Zgini že.

(Mark odide. Tristan sede, položi predse list papirja, ki mu ga je dal Mark, zavrti številko, počaka. Odloži slušalko. Obsedi. Odpre aktovko, izvleče šop papirjev in dokumentov, izbere enega, seže po telefonu. Si premisli. Obsedi. Zavzdihne. Pogleda na uro. Pospravi papirje v aktovko in odide skozi vrata. V naslednjem trenutku se vrne, odloži aktovko in sede. Vstane, hodi gor in dol, poka s členki, se odloča. Se odloči. Sede za mizo in zavrti številko.)

TRISTAN: Potovalna agencija? Organizirate izlete na Irsko? Pet dni je naravnost idealno. Bi lahko rezerviral dve karti? Zdajle, čez pol ure se bom oglasil. Hvala.

(Odloži slušalko, se nasmehne, zadovoljno ploskne z rokami, pograbi aktovko in odhiti skozi vrata.)

(Luč na "pisarno" ugasne, "soba" v temi.)

TRISTAN: Izolda? Zakaj si spustila žaluzije? Izolda? Te boli glava?

(Luč na "sobo". Izolda, skuštrana, stoji ob postelji in si v naglici zavezuje haljo.)

IZOLDA: Tristan. Že doma?

TRISTAN: Presenečenje imam zate.

IZOLDA: O ...

TRISTAN: *(zmagoslavno)* We're going to Ireland! *(Ji izroči dve letalski vozovnici. Izolda ne ve, kaj bi z njima, odloži ju na mizico s pisalnim strojem.)* Nisi vesela?

IZOLDA: Sem.



TRISTAN: *(odloži aktovko in sede na posteljo)* Tačas ko gre Mark na svetovno prvenstvo v metanju bumerangov, greva midva na Irsko, gotovo ne bo imel nič proti, v redu šef je, zelo rad pomaga.

(Nasloni se nazaj in ugotovi, da ga nekaj zbada v hrbet. Zave se, da leži na postelji z odejo pokrita gmota. Seže pod odejo in izvleče Markov bumerang. Ves osupel si ga ogleduje. Gmota oživi in odgrne odejo; izpod nje pokuka do pasu gol Mark. Tristan strmi vanj.)

IZOLDA: Izumila sem novo strategijo boja proti nedeljam.

(Zavesa.)



Drugo dejanje

“Pisarne” ni več; celo prizorišče je “soba”. Namesto pisalnega stroja računalnik; namesto razmetane postelje sedežna garnitura z zofo, ki služi kot “postelja”. Mizica s pijačami. Poleg telefona še mobilni. Prostor odseva izrazit materialni napredek.

Medtem ko se gledalci vračajo na svoja mesta, Tristan in Izolda v medli svetlobi pospravljata, prinašata in odnašata stvari, se oblačita itd. Ko se pojavi Trubadur, otrpneta.

1.

(Luč na Trubadurja.)

TRUBADUR: Dame in gospodje, ali vas je volja slišati nadaljevanje zgodbe o Tristanu in Izoldi, bridke zgodbe o ljubezni in smrti? Poslušajte, kako sta si v letih po trdem pristanku na zemlji ustvarila udobje in materialno gotovost, kako sta postala gosposka, meščanska, in kako se je polje njune ljubezni iz igrišča spremenilo v bojišče.

(Luč na “sobo”. Trubadur zabrenka na lutnjo. Izolda oživi in odide skozi vrata. Tristan sede v naslanjač, vzame digitron in



začne računati. Ob sebi ima odprt poslovni kovček, poln papirjev. Trubadur odide. Zazvoni telefon. Tristan dvigne slušalko.)

TRISTAN: O, gospa mama ... Ne, vaša hčerka je v kuhinji ... Kaj kuha? ... Dušene koprive, ječmenovo kašo, jabolčne zrezke ... Spodrsnilo ji je na mokrem pločniku in je padla pred vhodom zgradbe, na kateri je pisalo "Zdrava prehrana" ... Umrla ne bo, vprašanje je le, ali se ji splača živeti do konca življenja ... Jaz se nič ne razburjam, jem drugje ... Saj veste, poslovna kosila ... Povedal ji bom, da umirate ... Kdaj pa mislite, da bo pogreb? ... Halo?

(Odloži slušalko. Zazvoni mobilni telefon. Tristan sprejme klic.)

TRISTAN: Poslušaj, že destokrat sem rekel, da v tisti projekt ne bomo vložili niti pare ... Prilagajati se moramo trendom, denar je danes v pisarniških in trgovskih lokalih, vse drugo je za začetnike ...

(Ponovno zazvoni telefon.)

TRISTAN: Ja? ... Trenutno je zaposlena, lahko jaz pomagam? ... Trideset kopij *Kralja Leara* z dvojnimi razmakom, didaskalije podčrtane – *(si zapiše)* – brez skrbi, imamo laserski tiskalnik. Običajna tarifa, plačljivo v osmih dneh. Hvala.

(Odloži telefon, ki takoj spet zazvoni. Seže po njem, si premisli, vstane, gre k mizici s pijačami. Telefon zvoni. Izolda vstopi in dvigne slušalko.)

IZOLDA: O, Mark, kako si ... Kar pridi, doma je ... Oba sva doma ... *(Odloži.)*

TRISTAN: *(se obrne s kozarcem vina v roki)* Kdo je bil?

IZOLDA: Trubadur.

TRISTAN: O njem pa že dolgo ni tekla beseda.

IZOLDA: Trubadurji niso na svetu zato, da bi o njih kar naprej govorili.

TRISTAN: No, tega pravila se drži večina ljudi. Zakaj pa so trubadurji?



IZOLDA: Kaj ne veš?

TRISTAN: Priznati moram, da so ostali zunaj moje interesne sfere.

IZOLDA: Nobenemu še nisi prodal garsonjere.

TRISTAN: Tudi gradu ne, žal.

IZOLDA: Trubadurji so zato, da nam pomagajo.

TRISTAN: *(po premoru)* Pri pomivanju posode?

IZOLDA: Zmeraj nam nudijo takšno pomoč, kakršno potrebujemo.

TRISTAN: Tudi ta, ki je klical?

IZOLDA: Predvsem ta. Pomagal nama bo, da se ozreva v preteklost in se soočiva z dejstvi.

TRISTAN: Ali ni varneje, da zremo v preteklost zaprtih oči? In še bolj varno, da zremo samo v prihodnost? In tudi vanjo zaprtih oči?

IZOLDA: Kdor je brez prihodnosti, jo mora poiskati tam, kjer jo je izgubil: v preteklosti.

TRISTAN: Brez prihodnosti je, kdor se izgublja v preteklosti. Jaz se počutim varnega le v sedanjosti.

IZOLDA: Vitez Tristan.

TRISTAN: Potrebujem prostor, v katerem se lahko dotaknem zidov, kadar koli zakrilim z rokami.

IZOLDA: In ta prostor je grad, v katerem prebiva kraljica Izolda. *(Trkanje na vrata.)* In na vrata tega gradu trka trubadur.

(Vrata se odpro, pojavi se Mark z obvezano glavo.)

MARK: Smem naprej? *(Vstopi in izroči Tristanu šop papirjev.)* Pogodba za gostilno pod hribom. Podpisana. Overovljena. Avans izročen. Prejem potrjen. Problem s prodajo mansarde na Starem trgu. Kupčev cenilec je našel razpoko v steni. In luknjo v strehi.

TRISTAN: Kaj pa duplex v novih blokih?

MARK: Tja pa nisem utegnil ... Oziroma ... Sem pozabil.

TRISTAN: Čeprav je potekel rok za podpis pogodbe.

MARK: Zelo mi je žal.

TRISTAN: Tako ne bo šlo naprej.

MARK: Preveč je podatkov. *(Se prime za obvezano glavo.)* Odkar se mi je zgodila ta reč ...

TRISTAN: Seznam si naredi.



MARK: Saj si jih delam. Kadar se spomnim. Potem pa pozabim, da jih imam.

IZOLDA: Ne boš sedel, Mark?

MARK: Hvala, da si me spomnila. (*Sede v naslanjač.*)

IZOLDA: Boš kaj spil?

MARK: Ne. Oziroma ja. Oziroma raje ne. Mogoče pa vseeno.

(*Izolda gre k mizici s pijačami.*)

TRISTAN: (*gleda Marka*) Se je to že komu zgodilo, ali si edini na svetu?

MARK: Jaz?

TRISTAN: Edini, ki mu je bumerang pri povratnem letu skoraj razbil lobanjo. In to na svetovnem prvenstvu.

MARK: Ne, to se še ni zgodilo.

TRISTAN: In kako se počutiš kot svetovno znani levak, o katerem krožijo anekdote po petih celinah?

MARK: (*ponosno*) Dobil sem ponudbo za intervju v New York Timesu.

TRISTAN: In?

MARK: Odklonil sem.

(*Izolda prinese pladenj s steklenico konjaka in tremi kozarci.*)

TRISTAN: Zakaj?

IZOLDA: Dostojanstvo je pomembnejše od denarja in slave.

TRISTAN: Glej glej, napredovali smo do filozofije.

IZOLDA: Napredovali smo vsestransko. (*Položi pladenj na mizico in začne natakati.*) Imamo nov avto, ki ga jaz ne smem voziti, da ga ne bi slučajno opraskala ali razbila. Jaz imam namesto pisalnega stroja urejevalnik besedila, vendar to ne pomeni, da nisem še zmeraj le tipkarica. Ti imaš nov računalnik, najboljši, kar se jih dobi, vendar ti še ni uspelo izračunati komponent najine prihodnosti. (*Ponudi Tristanu kozarec konjaka.*) Zdaj si šef najjimenitnejše agencije za promet z nepremičninami, vendar to ne pomeni, da ni na podobno imeniten način nepremično tudi najino življenje. (*Ponudi Marku kozarec konjaka.*) Imava trikrat več kvadratnih metrov, kot sva jih imela, vendar je to predvsem trikrat več kubičnih metrov praznine. (*Pije.*)



TRISTAN: In trikrat več prahu, pajčevine in neoprane posode. Kaj nameravaš, Mark?

MARK: Jaz?

TRISTAN: V zvezi s svojo poškodbo?

MARK: Katero?

TRISTAN: Ne moreš trditi, da nisem skrajno potrpežljiv, ampak posel je posel, in ko začne posel trpeti ...

MARK: Ne počutim se najbolje.

TRISTAN: No, to je kvečjemu še en razlog ...

MARK: Občutek imam, da sem ...

TRISTAN: Kaj?

IZOLDA: ... mlaka, ki usiha v lastnih plitvinah.

MARK: Hvala. Čutim ...

IZOLDA: ... spomine na čase ...

MARK: ... da, na čase, ko sem bil še ...

IZOLDA: ... bister in žuboreč potok ...

MARK: Hvala. In si želim nazaj.

IZOLDA: Tudi jaz, tudi jaz.

MARK: Pogrešam ...

IZOLDA: ... nedolžnost.

MARK: Gibanje. Rad bi ... rad bi ... (*Opleta z rokami.*)

TRISTAN: Rad bi bil ptič.

MARK: Ne. Rad bi ... (*Naredi valujoč gib z desno roko.*)

TRISTAN: Kača.

MARK: Ne. (*Ponovi gib.*)

IZOLDA: Rad bi znova bil potok.

MARK: Hvala.

IZOLDA: Tudi jaz. Rada bi znova začela tam, kjer sem nehala teči.

MARK: Tudi jaz, tudi jaz. Ampak ...

TRISTAN: Ampak to ni mogoče. (*Vstane.*) Življenja ne moremo zavrteti nazaj. Črepinje ne bodo nikoli več krožnik.

MARK: Ne.

IZOLDA: Ne. Zdaj mora mlaka postati izvir. Se usmeriti v potok. Narasti v reko.

MARK: Nekaj se mora ...

IZOLDA: ... zgoditi.

MARK: Da. Treba se je ...



IZOLDA: ... predati nevihti. Izzvati nevihto.

TRISTAN: A že spet vremenska napoved?

MARK: (*vstane*) Nekaj se mora zgoditi. (*Odloži poln kozarec.*)

IZOLDA: Ostani, Mark. Ostani pri nama. Jaz te bom ujčkala kot skrbna mamica, Tristan ti bo privijal ušesa kot strogi očka. Sedi.

MARK: Hvala, da si me spomnila. (*Sede.*)

IZOLDA: Bodi najin otrok. Tristan ga noče, ker bi potem bili trije.

TRISTAN: Prevelika množica.

IZOLDA: Odkar se poznavata, sva sama. Midva. Tristan je prepričan, da se ta dvojica imenuje Tristan.

MARK: Aha ...

IZOLDA: Spoznala sva se v dvanajstem stoletju. Sedela sem za hišo in slikala sončni zahod. Čezme je padla senca. Pred menoj je stal aroganten fant, ki je rekel: "Samo deklice slikajo sončne zahode." Jaz pa sem rekla: "Umakni se, pogled mi zastiraš." "Kakšen pogled?" je rekel. "Ničesar ni za menoj, jaz sem celotno obzorje."

TRISTAN: In ko sem to rekel, ti je neskončno odleglo. Zgrabila si me okrog vratu in me nisi spustila do tega trenutka.

IZOLDA: Razumeš zdaj, Mark, zakaj Tristan noče imeti otroka? Otrok bi mi odstrl pogled. Spet bi videla sonce.

TRISTAN: Seveda sva se sporazumela o tem, da ne bova imela otrok, ampak Izoldi se zdi prikladneje, da vali krivdo name.

IZOLDA: Tudi jaz se bojim imeti otroka. Rada bi, da mi Tristan pojasni, zakaj.

TRISTAN: Ne more, ker ni vseveden.

IZOLDA: Noče, ker ga je strah.

TRISTAN: Noče, ker ga ne briga.

IZOLDA: Jaz se tolažim z odgovorom, ki je verjetno napačen, je pa lep.

Takšna nesmrtna ljubimca, kot sva midva, ne moreta imeti otrok.

Kako banalno! Iz nebeških višav bi strmoglavila v smrad plenice.

MARK: Jaz sem pravzaprav že nekaj časa na poti v Indijo.

IZOLDA: (*po premoru*) Jaz pa na Irsko.

MARK: Kundalini. Mantra. Tantra. Jantra. Tam nekje, se mi zdi, je odgovor.

(*Zazvoni mobitel.*)



TRISTAN: *(odgovori)* Ja ... Vem ... Eden od mojih uslužbencev je pozabil ... Odlično ... Hvala ... *(Odloži mobilni telefon.)* Nič ne bo z Indijo.

MARK: Ne?

TRISTAN: Dupleks. Pogodba. Podpisati hočejo. Pri nas v pisarni. Čez dvajset minut. *(Pogleda na zapestno uro.)* Jaz bi kar štartal, glede na to, da si peš.

MARK: *(vstane)* Aha ... No, potem pa ...

IZOLDA: Na svidenje, Mark. Ne pozabi name.

MARK: Ne bom. Mislim, da bom kar štartal. Glede na to, da sem peš.

(Se ritensko umakne skozi vrata.)

2.

(Izolda gre k oknu. Tristan se znova loti računanja.)

IZOLDA: Čutiš to moč tam zunaj? Prihaja. Grom razbije utvare, dež odplavi iluzije.

TRISTAN: Te drame, ki jih tipkaš, postajajo vse bolj patetične.

IZOLDA: Ne čutiš te mračne, pulzirajoče mase, ki tiktaka kot nastavljena bomba?

TRISTAN: Bo eksplodirala?

IZOLDA: Ta bomba je masa vseh najinih odločitev, Tristan. Vseh tistih, ki jih nisva sprejela. Se ti ne zdi to ... izjemno?

TRISTAN: Kaj?

(Vstopi Trubadur.)

IZOLDA: Da se nisva nikoli v življenju za nič odločila?

TRISTAN: Jaz sem se. Odrasel sem.

TRUBADUR: In kaj to pomeni?

IZOLDA: In kaj to pomeni?



TRISTAN: Sprijaznil sem se, da življenje ni zaporedje dogodkov, od katerih je vsak naslednji čudovitejši od prejšnjega, ampak ribnik, v katerem so dogodki kot kolobarji, ki se porazgubijo in pustijo gladino takšno, kot je bila.

IZOLDA: Tristan, kolikor bolj te ljubim, toliko bolj osamljena sem. Kolikor bliže sva si, toliko manj te čutim.

(Tišina. Izolda ga gleda. Tristan računa.)

TRISTAN: Kaj naj rečem?

IZOLDA: Izbiro imava. Lahko ostaneva tukaj, kjer nisva nikjer, ali pa narediva korak naprej.

TRISTAN: Naprej ali nazaj?

IZOLDA: Korak naprej je izbira, ki se ji ne smeva izogniti. Drugače ne bova nikoli doživela življenja-kot-bi-lahko-bilo.

TRISTAN: Spet iluzija, ki ji ravno ženske najraje podležejo, v njej pa zmotno vidijo domišljijo – da obstaja neko alternativno življenje, ki se še ni uresničilo, ker nam čarobna skrinjica še ni podarila vseh svojih atrakcij ...

IZOLDA: To življenje je tukaj, Tristan, v tej sobi, med nama, čutim ga, tako je blizu, da bi se ga lahko dotaknila. *(Izproži roko in se skoraj dotakne Trubadurja.)* Kaj res ne vidiš, kako drugače bi bilo vse, če bi izbrala možnosti, ki sva jih zavrnila?

TRISTAN: *(ji potipa čelo)* Vročino imaš.

IZOLDA: Senca življenja-kot-bi-lahko-bilo naju je dohitela. Prekrihati je začela življenje-kot-je in če se tokrat odločiva za možnosti, ki sva jih nekoč zavrnila, bo življenje-kot-bi-lahko-bilo postalo resnica.

TRISTAN: Pravijo, da so v vsakem zakonu štirje. Mož in žena, pa možki in ženska, s katerima bi mož in žena rada živela.

IZOLDA: O Tristan ... Pomagaj mi.

TRISTAN: Stojiš pred vrati, za katera misliš, da so izhod iz tega, za kar misliš, da je tvoja ječa. Ampak vrata si sama naslikala, in to na zid, ki si ga sama postavila.

IZOLDA: Kako lepo si to povedal.

TRISTAN: Hvala.

IZOLDA: Zdaj mi pa še povej, kaj naj naredim.



TRUBADUR: Večerjo?

TRISTAN: *(pogleda na uro)* Večerjo?

(Zatemnitev.)

3.

(Luč na Trubadurja.)

TRUBADUR: "Tam, kjer je ženska najbolj ljubila, tam se bo tudi najbolj kruto maščevala. Izolda si je zapomnila vse, kar je slišala, vendar tega ni pokazala; prikrila je svojo jezo in še naprej stregla Tristanu in bila z njim prijazna." Toda zgodba ljubezni se je morala nadaljevati, zato je lepega dne sklenila, da ne bo več čakala, ampak bo sama pognala kolesje naprej.

(Luči na "sobo". Tristan stoji pri vratih z aktovko v roki, odpravlja se v službo. Izolda sedi v naslanjaču, v naročju ima časopis.)

IZOLDA: Si bral o študentki, ki so jo prejšnji teden posilili trije Arabci? Kaj bi storil, če bi to naredili meni?

TRISTAN: Tvoja lepota je preveč rafinirana, da bi zamikala take, ki bi jim prav prišla tudi krtova luknja.

IZOLDA: Hvala.

TRISTAN: Prosim. *(Se obrne, da bi šel.)*

IZOLDA: Kaj bi pa storil, če bi se jim vseeno zdela zanimivejša od krtove luknje?

TRISTAN: Odpotoval bi v Meko in podtaknil bombo v največji džamiji.

IZOLDA: Bi me imel še rad? Hočem vedeti.

TRISTAN: Zakaj?

IZOLDA: Za vsak primer.

TRISTAN: Za primer, da boš posiljena, ali za primer, če izvem, da si bila?

IZOLDA: Za primer, da me popade želja, da se dam posiliti.



TRISTAN: Raje ti povej.
IZOLDA: Misliš, kako bi se jaz počutila, če bi bila posiljena? Še zmeraj bi te imela rada.
TRISTAN: Potolažen sem. (*Seže po aktovki.*)
IZOLDA: Se spomniš tistega dneva pred desetimi leti, ko si prišel domov in našel tukaj ...
TRISTAN: ... svojega šefa, ki je zdaj moj podrejeni?
IZOLDA: ... svojega najboljšega prijatelja, ki si ga spoštoval in ga zdaj preziraš? Zakaj si takrat brez najmanjšega dvoma verjel moji zgodbi?
TRISTAN: Ker se mi je zdela verjetna.
IZOLDA: Bilo je več verzij.
TRISTAN: Verjel sem prvi, ko še nisi imela časa za preračunljiv premislek.
IZOLDA: Prva ni bila moja, ampak Markova.
TRISTAN: Dobro veš, da sem ti zmeraj zaupal.
IZOLDA: Da me je zamikalo metanje bumeranga?
TRISTAN: Povsem zakonita želja, ki ji ne more oporekati noben obziren soprog.
IZOLDA: In da se mi je Mark ponudil za inštruktorja?
TRISTAN: Zakaj pa ne? "Tisti, ki ne morejo, učijo, kako je treba."
IZOLDA: In da se je polil s kavo, zaradi česar si je moral sleči srajco in hlače?
TRISTAN: Tudi meni se je to že zgodilo.
IZOLDA: In da se je skril pod odejo na kavču zato, ker se je bal, da si boš njegovo goloto napačno razlagal?
TRISTAN: V francoskih farsah, ki si jih včasih tipkala za teatre, to verjetno ne bi držalo, v resničnem življenju pa je največkrat res tisto, kar je najmanj verjetno. Zdaj pa grem.
IZOLDA: Te ne zanima, kaj se je v resnici zgodilo?
TRISTAN: Katera verzija bo to? Dvanajsta?
IZOLDA: Trinajsta.
TRUBADUR: Zadnja.
TRISTAN: Prav.
IZOLDA: Prišel je in prinesel bumerang. Položil mi ga je v roko in mi pojasnil, kako ga je treba prijeti in zavihitati.
TRISTAN: In ti si ga prijela in zavihitela.



IZOLDA: Ne. Rekla sem, da se mi zdi predolg in preveč ukrivljen.
TRISTAN: On je pa rekel, da ima nekaj krajšega in manj ukrivljenega – nekaj, kar lahko zavihtita skupaj.
IZOLDA: Ne. Oddeklamiral je štiri prekrasne pesmi v srednjeveškem irskem jeziku.
TRISTAN: Tako sta prebila dopoldan?
IZOLDA: Ne. Okrog enajstih, ko sem vstala, da bi šla v kuhinjo skuhat kavo, je iztegnil roko in mi – ne da bi me prosil za dovoljenje – segel pod krilo.
TRUBADUR: Zakaj?
TRISTAN: (*počasi gre k stolu in sede*) Zakaj?
IZOLDA: Sploh mi ni bilo jasno.
TRISTAN: Kako visoko?
IZOLDA: Dvajset centimetrov nad kolenom.
TRISTAN: Je kaj rekel?
IZOLDA: Zavzdihnil je, “O Izolda, o Izolda, o Izolda!”
TRISTAN: Očitno je bil to zanj zelo čustven trenutek.
IZOLDA: No, in kaj se je zgodilo potem?
TRISTAN: Domnevam, da je roko počasi pomikal navzgor.
IZOLDA: Ne. Obdržal jo je na istem mestu. (*Izzivalno ga gleda.*)
TRISTAN: Kako dolgo?
IZOLDA: Celo večnost, se mi je zdelo.
TRUBADUR: Ob takih trenutkih se rado zgodi, da se čas ustavi.
TRISTAN: Katera noga je bila?
IZOLDA: Čakaj, da se spomnim. (*Se prime za eno, potem za drugo nogo.*) Mislim, da leva.
TRISTAN: In kje te je držal, na notranji ali na zunanji strani?
IZOLDA: Notranji.
TRISTAN: In kar tako te je držal?
IZOLDA: In me gledal v oči.
TRISTAN: (*po premoru*) Kakšen izraz je imel na obrazu?
IZOLDA: Kot da mi želi povedati nekaj globokega, pa ne more najti besed.
TRISTAN: Si mu priskočila na pomoč s kakšnim biserom iz svoje zakladnice literarnih citatov?
IZOLDA: Ko sem si opomogla, sem rekla: “Ja kaj pa delaš, Trubadur?”
TRISTAN: Trubadur?



IZOLDA: A ti nikdar ni povedal?

TRISTAN: Kaj?

IZOLDA: V enem od svojih prejšnjih življenj je bil trubadur na Irskem.

(Tristan jo gleda. Potem se votlo zasmije. Smeje se nekaj časa. Nenadoma se zresni.)

TRISTAN: In potem?

IZOLDA: Odmaknil je roko in jaz sem šla v kuhinjo, da bi skuhalo kavo.

TRISTAN: *(vstane in gre proti izhodu)* In potem sta pila kavo in se pogovarjala o njegovih drugih reinkarnacijah.

TRUBADUR: Ne.

(Tristan se obrne.)

IZOLDA: Nisem utegnila skuhati kave, ker se je nekaj zgodilo.

(Tristan jo gleda.) Spotaknila sem se in padla.

TRISTAN: Na hrbet?

TRUBADUR: Na trebuh.

TRISTAN: Tla v kuhinji so zelo trda.

IZOLDA: Takoj sem se dvignila na kolena.

TRISTAN: In vstala?

TRUBADUR: Ne.

IZOLDA: Ugotovila sem, da se ne morem vzravhati.

TRISTAN: Krč?

IZOLDA: Trubadur je čepel za menoj. Držal me je za rame in me pritiskal ob tla. Si lahko predstavljaš, kakšen šok je bil to?

TRISTAN: *(po premoru)* Velik?

IZOLDA: Niti zavpiti nisem mogla. Oprijela sem se mizne noge. Tako sem jo stiskala, da ...

TRISTAN: ... da se je miza skoraj prevrnila.

TRUBADUR: Da se je prevrnila.

IZOLDA: In ves čas sem mislila nate. V tvoji pisarni. Kako telefoniraš in prodajaš garsonjere z balkoni, sobe z razgledom ...



(Tristan se zgrabi za prsi in izbulji oči. Izolda ga prestrašena gleda. Tristan se zgrudi. Valja se po tleh. Stoka in lovi sapo.)

IZOLDA: Tristan!

TRISTAN: Ohhhhhrrrr ... gggggggggg ... hhhrrrrrr ...

IZOLDA: Naj pokličem zdravnika?

TRISTAN: Sssss... Str... rrruuuup! (*Otepa z rokami.*) Ohhhrrrrrr ...

Pomagaj ...

IZOLDA: Grem poklicat zdravnika.

TRUBADUR: Ni treba.

TRISTAN: Zastrrrr... uuuuup... lljjjj...

IZOLDA: Tristan, ni res, kar sem ti povedala, izmislila sem si vse, vse, vse. Tristan, I love you, je t'aime, Ich liebe dich.

(Tristan se v hipu umiri. Sede pokonci. Zajame sapo. Vstane, si otepe hlače.)

IZOLDA: Kaj je bilo?

TRUBADUR: Nič.

TRISTAN: Napad.

IZOLDA: Kakšen napad?

TRISTAN: Običajen.

IZOLDA: Povej mi.

TRISTAN: Zakaj bi te mučil?

IZOLDA: Zato, ker bom drugače jaz tebe.

TRISTAN: V redu. Navsezadnje si ti rekla, da se morava soočiti z dejstvi. Dejstvo je, da imam v krvi strup, ki me počasi razjeda in me bo razjedal, dokler me ne spravi ob pamet.

IZOLDA: In kdo te je zastrupil?

TRISTAN: Čarovniški doktor afriškega plemena Fulanov.

IZOLDA: (*se na kratko zasmije in se znova zresni*) Zakaj?

TRISTAN: Ker sem pripadnici plemena dovolil, da me pouči o skrivnih aspektih plemenske folklore.

IZOLDA: (*se zasmije kot prej in se zresni*) Kje, kdaj?

TRISTAN: Med razkazovanjem mansarde z neverjetno lepim razgledom zainteresirani stranki.

IZOLDA: Ki je bila pripadnica plemena ...



TRISTAN: Fulanov.

IZOLDA: Črna?

TRISTAN: Temno rjava.

IZOLDA: In kaj počenja tukaj?

TRISTAN: Študira agronomijo. Fulani so živinorejci.

IZOLDA: Po domače bi se reklo temnopolta kmetica.

TRISTAN: Pokazala mi je, kako Fulani uporabljajo nekaj, čemur pravijo družinska palica. Demonstrirala je wuttudu-wuttudu, turi-turi in jood-jodude.

IZOLDA: Kako vznemirljivo!

TRISTAN: Po naše bi rekli bočno drug proti drugemu, gor in dol, po pasje, moški se usede, ženska pa se mu usede na ...

IZOLDA: Družinsko palico?

TRISTAN: Uganila si.

IZOLDA: (*po premoru*) So dobri? Mislim Fulani, pri teh pasjih in bočnih zadevah?

TRISTAN: Blagoslovljeni so s popolno odsotnostjo zadržanosti, tako moralne kot tudi estetske.

IZOLDA: Potem si imel pa dobro učiteljico.

TRISTAN: Izjemno.

IZOLDA: (*se komaj zadržuje*) Kako potem, da se ni opazno izboljšala kvaliteta tvoje izvedbe? Ali pa je učiteljica bila dobra in je bil učenec zanič? Ali pa nista imela na razpolago dobre palice?

TRISTAN: (*se odloči, da ne bo reagiral*) Njen brat me je najprej temeljito prebutal. Potem me je v znamenje sprave povabil na pivo. In potem je mojemu pivu skrivaj dodal odmerek plemenskega strupa. Ki ima to posebnost, da deluje počasi, vendar nezadržno do konca.

IZOLDA: Ubogi Tristan. (*Zahlipa.*)

TRUBADUR: Ubogi Tristan.

TRISTAN: Oprosti.

IZOLDA: Zakaj pa misliš, da jokam? Zaradi reči, ki naj bi jih bil počel s svojo družinsko palico? Jokam zato, ker jih nisi.

TRISTAN: Nisem.

IZOLDA: Jokam, ker sva taka zajebana strahopetca.

TRISTAN: Varna sva.

TRUBADUR: Omislila sta si eksistencialni kondom.



IZOLDA: Jaz ne morem več. Dovolj mi, da živim.

TRISTAN: Si privezana?

IZOLDA: Sem.

TRISTAN: Odveži se. Razleti se. Za luft se primi in splezaj po njem
v nebo. Postani lezbijka. Postani nuna!

IZOLDA: Tristan! – pomagaj mi!

*(Tristan, brezmočen v obupu, jo gleda. Potem se sunkovito obrne
in odide skozi vrata. Izolda se vrže na kavč in zahlipa še močneje.)*

(Zatemnitev.)

4.

*(V temi zazvoni telefon. Luč na sobo. Telefon še zvoni. Izolda, v mini
krilu, prihiti skozi vrata in pograbi slušalko.)*

IZOLDA: Ja? ... *(razočarana)* A, ti si, mama ... Seveda sem vesela,
da kličeš, saj kličeš tako poredko, komaj dvakrat na dan ...
Mama, nočem slišati niti besede o tem, kako sva te midva s
Tristanom spravila v dom za onemogle ... Tam si zato, ker si
onemogla ... Pri nama ne moreš biti zato, ker imava proble-
me ... Mnogo hujše od tvojih ... Vem, da si bolna in osamljena,
ampak midva sva bolna, osamljena in zakleta ... Saj bom, mama,
sem že ... Naročila sem viteza, ki me bo rešil. *(Trkanje na
vrata.)* Mislim, da je to on, adijo ...

(Odlož islušalko in gre odpret vrata. Mark previdno vstopi.)

MARK: Prišel sem.

IZOLDA: Kako lepo, da si ubogljiv.

MARK: Rekla si, da bi rada ...

IZOLDA: Igrala igro.

MARK: Šah? Poker?



IZOLDA: Jaz bom princesa, ujeta v zakletem gradu, ti boš pa princ,
ki me bo rešil.

MARK: Pravljica?

IZOLDA: Bilo bi pravljичno, če bi igra uspela. Sedi. (*Mark sede na posteljo. Izolda se mu pridruži.*) Povej mi – zakaj ljubim moškega, ki me oklepa kot prazno obzorje?

MARK: (*skomigne*) Bh ...

IZOLDA: Ki mi je tako blizu, da ga ne morem prijeti? Ki ga ne morem videti, ker imava en par oči?

MARK: (*skomigne*) Bh ...

IZOLDA: Pred kratkim sem začutila željo, da bi se dotaknila ... drugega.

MARK: Moškega? (*Izolda se pomakne bliže, Mark se odmakne.*) Katerega?

IZOLDA: Ne zaradi želje po njem, ampak zato, da bi zožila Tristana iz praznine, ki me obdaja, v človeka ob sebi. (*Ga prime za roko.*) Se ti to zdi preračunljivo?

MARK: (*skomigne*) Bh ...

IZOLDA: Nekaj naju mora razklati, da se lahko spet zagledava. Ampak on se boji nevihte. Jaz jo moram izzvati. (*Pogleda Marka.*) Potrebujem junaka, da me potegne čez črto.

MARK: (*se zastrmi v tla*) Katero črto?

IZOLDA: Tisto, čez katero me je tako strah stopiti. Občutek imam, da je ta junak nekje tukaj, v bližini.

MARK: (*se ozre po sobi*) A res?

IZOLDA: Misliš, da sem mu všeč?

MARK: (*skomigne*) Bh ...

IZOLDA: Občutek imam, da ga stimuliram na tisoč načinov, od nebeškega do vulgarnega.

MARK: (*vstane*) Tudi jaz sem prepričan, da je tako.

IZOLDA: Zakaj mi tega ne pokaže?

MARK: Ne vem.

IZOLDA: Mogoče zato, ker je previden. Tako previden, da bi mu rekla kar – strahopetec! Niti do kolen si ne upa v vodo.

MARK: Kaj pa, če ne zna plavati?

IZOLDA: Saj bi ga naučila.

MARK: Zakaj?



IZOLDA: (*vstane*) Hočeš reči, kaj bi jaz imela od tega, poleg zadovoljstva, da sem za orgazem ali dva povečala količino sreče na svetu? Ne razumeš, Mark.

MARK: Oprosti.

IZOLDA: Ne gre za užitek. Gre za to, da zlomiva začarani krog in lahko igra steče naprej. Pomagaj mi. (*Prime ga za roko.*)

MARK: Mislim, da gre za nesporazum ...

IZOLDA: (*pade na kolena in ga objame okrog kolen*) Potegni me čez! Potegni me ven! Bodi junak, bodi vitez!

MARK: To nisem jaz.

IZOLDA: Postani to!

MARK: Tudi v meni je črta, ki je ne morem prestopiti.

IZOLDA: Rešiva se, dokler ni prepozno.

MARK: Zame je prezgodaj.

IZOLDA: (*vstane*) Skratka, drevo si v redu potresla, Izolda, ampak hruška ni dovolj zrela.

MARK: Ne bi rekel tako. Rekel bi ...

(Izolda mu primaže klofuto – v trenutku, ko vstopi Tristan z aktovko v roki. Izolda gre proti vratom in mimo Tristana. Obrne se, ga pogleda, stopi k njemu in mu primaže klofuto.)

IZOLDA: Da se ne bi počutil prikrajšanega. (*Odide.*)

5.

(Tristan in Mark si pestujeta lici in se gledata.)

TRISTAN: Ne živimo v idealnem svetu.

MARK: Ne.

TRISTAN: V idealnem svetu bi ljubezen urejal občinski statut.

MARK: Bi.

TRISTAN: Potem se ne bi več bali, da bomo naredili napako.

MARK: Ne.



TRISTAN: In potem bi kaj naredili.

MARK: Bi.

TRISTAN: (*si natoči kozarec*) Ne pa stali. In pili. In čakali, da drugi prej naredijo nam.

MARK: Potrebujem nasvet. Moram narediti korak.

TRISTAN: Gre za to, kdo je močnejši, Mark. Močnejši ni tisti, ki je korak pred drugimi, ampak tisti, ki za korak zaostaja. Brez te previdnosti ne bi nič na svetu stalo pokonci. Me razumeš?

MARK: Stoprocentno.

TRISTAN: Doslej smo nesporazume reševali s pokalicami. Upam, da bo tako ostalo. Druga stran je sicer zagrozila s pravim orožjem, vendar je to čisti blef. Ne bom se odpovedal hladni glavi. Čakal bom. S prstom na petelinu. Streljal pa ne bom.

MARK: Tristan, stvar je v tem, da potrebujem nasvet.

TRISTAN: Oprosti, Mark, problemi drugih ljudi se mi zdijo nepomembni in dolgočasni.

MARK: Rad bi – zaživel polno življenje. Nekaj, kar si ti, na svoj način, že dosegel. (*Tristan ga ostro pogleda.*) Ti in Izolda. Zame sta idealen par.

TRISTAN: (*mu položi roko na čelo*) Vročino imaš.

MARK: Že vajino srečanje je moralo biti nekaj posebnega.

TRISTAN: Enkratno. Trčila sva sredi noči kot dva avta brez žarometov. In sva ostala skupaj, ker naju nihče ni mogel razšvasati. Dvojna totalka.

MARK: V meni je – veš, kaj je v meni? – strašen nered. Bolj pospravljam, hujši je!

TRISTAN: Mislim, da ti lahko pomaga samo ena stvar.

MARK: (*resno, pričakujoče*) Katera?

TRISTAN: Da globoko vdihneš ... takole ... (*Vdihne.*)

MARK: Takole? (*Vdihne.*)

TRISTAN: ... potem pa vzameš šestilo ...

MARK: Aha ... šestilo ...

TRISTAN: In si ga zabodeš v rit.

MARK: (*po premoru*) Tristan ...

TRISTAN: Saj ne zameriš, če sedem. Utrudljivo je dajati nasvete ljudem. (*Se zavalji na kavč.*)

MARK: Prodal sem že toliko stanovanj, pisarn, trgovin ...



TRISTAN: Zadnje čase bolj malo, in če bo šlo tako naprej, boš moral začeti razmišljati o novi službi.

MARK: ... nisem pa še naredil koraka, ki ga normalen moški naredi pri sedemnajstih!

TRISTAN: (*se nenadoma zave pomena njegovih besed*) Kaj?

MARK: No, vidiš.

TRISTAN: Hočeš reči, da še nisi ...? Da si še zmeraj ...?

MARK: Mogoče sem, preden me je udaril bumerang. In sem pozabil. Ampak če se resno zamislim, se mi zdi, da še nisem. In če se resno zamislim, se mi zdi, da bi moral zbrati pogum in ...

TRISTAN: ... pograbit prvo priložnost.

MARK: Potrebujem tvojo pomoč.

TRISTAN: Oprosti, Mark, zvodnik pa ne bom. Vprašaj prvo, ki pride mimo. Ali pa daj oglas v časopis.

MARK: Priložnost se mi ponuja. Samo ne vem, ali je prav, da to naredim.

TRISTAN: Zakaj, je tudi ona nedolžna?

MARK: Ne. Precej izkušena. Ni pa zaljubljena vame. Hoče me le uporabiti za ...

TRISTAN: ... potešitev svoje nimfomanije.

MARK: Rešitev nekaterih svojih problemov.

TRISTAN: Pa ji pomagaj.

MARK: Res tako misliš?

TRISTAN: Seveda. Moški mora zmeraj pomagati ženski v težavah. Spodobi se.

MARK: Hvala. Si pa res kolega. Prijatelj.

TRISTAN: Samo ne čakaj predolgo. Ženske si hitro premislijo.

MARK: A res?

TRISTAN: Jaz bi kar štartal, glede na to, da si vse življenje čakal na ta trenutek.

MARK: (*se napoti k vratom in se obrne*) Mislim, da bom kar štartal. Glede na ...

TRISTAN: Glede na to, da si lahko že prepozen.

MARK: Mislim, da bom kar ...

TRISTAN: ... štartal. Dobro opravi ... (*Ga pokliče.*) Mark ... Tista ... zaušnica. Zakaj si jo dobil?

MARK: A tista prej? Prosil sem zanjo.



TRISTAN: Zakaj?

MARK: Odkar se mi je to zgodilo, me dostikrat boli glava. Klofuta povzroči pretres ... in me neha boleti.

TRISTAN: A res?

MARK: Res.

TRISTAN: Zakaj mi pa nisi povedal? (*Mu primaže klofuto.*) Še boli?

MARK: Ne.

TRISTAN: Še eno, da bo zaleglo. (*Mu primaže še eno klofuto.*)

MARK: Hvala. Mislim, da bom kar štartal ...

(*Mark odide. Tristan se zadovoljno nasmehne in si natoči vino.*)

(*Zatemnitev.*)

6.

(*Luč. Zazvoni telefon. Izolda prihiti skozi vrata in pograbi slušalko.*)

IZOLDA: Spet ti ... Kaj da sva?! ... Porabila pol denarja od tvoje hiše za nakup najinega stanovanja? Kdo je to rekel? ... Da sva te dala v najslabši dom? ... Mama, kako si drzneš tako nesramno žaliti svojo edino hčer? ... Seveda zaupam Tristanu, pošten je, nikoli ne bi naredil česa takega ... Kaj pravi zdravnik? ... Da ne boš več dolgo živela ... Mama, nehaj me mučiti s svojimi grožnjami, postani že enkrat normalna, za božjo voljo, vsaj na smrtni postelji postani normalna! (*Odloži telefon, si zagrebe obraz v dlani in se trese. Vstane, globoko vdihne, zapre oči.*) Tristan, kje si? (*Trkanje. Izolda se zbere in gre odpret vrata. Skoznje se prireži Mark.*)

MARK: Postal sem junak. Postal sem vitez.

IZOLDA: A res?

MARK: (*vstopi*) Potegnil te bom čez rob.

IZOLDA: Nekaj se je zgodilo.

MARK: Postal sem junak.



IZOLDA: Drugače rečeno: nekoliko si se odmaknil od svoje pre-vidnosti in se začel privajati dejstvu, da se boš moral sprijazniti s tem, da ni druge možnosti, kot da sprejmeš moj predlog.

MARK: Točno.

IZOLDA: Pravi čustveni izliv.

MARK: Jaz bi kar štartal, glede na to, da sem vse življenje čakal na ta trenutek.

IZOLDA: Prav. Pod pogojem, da določiva stroga pravila igre.

MARK: Aha ...

IZOLDA: Predstavljava si, da gre za prepovedan preizkus atomske bombe.

MARK: Ni to nevarno?

IZOLDA: Zelo. Zato je treba eksplozijo in stranske učinke strogo nadzorovati. Nihče ne sme vedeti, da je bomba bila preizkušena. In še ena stvar. Med preizkušnjo se morata udeleženca obnašati odgovorno in zadržano. Se razumeva?

MARK: Stoprocentno.

IZOLDA: Jaz osebno bi najraje bila od začetka do konca pod splošno anestezijo. Žal pa to ni najbolj praktično.

MARK: Ne.

IZOLDA: Zato predlagam, da omejiva najine izraze olajšanja na dva pridušena stoka ob primernem trenutku.

MARK: V redu. Jaz bi kar štartal, glede na to, da sem lahko že prepozen.

IZOLDA: Pa daj.

MARK: (*se popraska po glavi*) Kaj pa če bi ...

IZOLDA: Saj si junak. Saj si vitez.

MARK: Točno. (*Se popraska po glavi.*)

IZOLDA: Potrebuješ vizualno stimulacijo?

MARK: Prosim.

IZOLDA: Rad bi, da se polijem s kavo, potem pa se slečem.

MARK: Ni časa za kavo.

IZOLDA: V redu. (*Sleče jopico.*)

MARK: Še.

IZOLDA: Mi ne bi pomagal? Če hočeš, ti bom sproti dajala navodila. (*Mark se popraska po glavi.*) Ali bi raje kar planil od tam, kot maček na miš?

MARK: (*si pomane roke*) Kot maček na miš.



IZOLDA: *(si znova obleče jopico)* Zebe me.

MARK: Meni je vroče.

IZOLDA: Meni je mraz.

MARK: Potegnil te bom čez rob.

IZOLDA: Bojim se, da ne. Nisi vitez. Nisi junak.

MARK: *(skrušeno)* Sem.

IZOLDA: Tudi jaz nisem Izolda Plavolasa. Jaz sem Izolda Zemeljska.

Roke mi dišijo po pralnem prašku in razkužilu. Tudi jaz nimam poguma, ki bi ga moral imeti ti. Tudi jaz sem samo majhna vsakdanja reč, ki ne zna biti velikodušna niti do sebe niti do svoje matere. Oprosti, Mark, ker moram za vse to kaznovati tebe.

(Gre k Marku in mu primaže klofuto ravno v trenutku, ko vstopi Tristan, ki se je vrnil iz službe. Izolda gre mimo Tristana k vratom, se obrne, pride nazaj, ga gleda. Tristan se pripravi na zaušnico.)

TRISTAN: Ne boli me glava.

IZOLDA: Te bo pa zdaj. *(Mu pripelje zaušnico in odide.)*

7.

(Tristan in Mark se gledata.)

TRISTAN: No? Kako si opravil?

MARK: Dobro.

TRISTAN: Pograbil si priložnost z obema rokama.

MARK: Ne ravno z obema.

TRISTAN: Z eno? Kaj si počel pa z drugo?

MARK: V odločilnem trenutku mi je zmanjkalo ...

TRISTAN: Poguma?

MARK: Izkušenj.

TRISTAN: In kaj boš zdaj?

MARK: Nehal bom razvozlavati ta svoj ...

TRISTAN: ... gordijski voz ...

MARK: ... in ga bom enostavno ...



TRISTAN: ... presekal. Kaj potrebuješ – sekiro, škarje, motorno žago?

MARK: Povej mi: sem zrel za ta korak?

TRISTAN: Katerega?

MARK: Že dve leti se odpravljam v Indijo. Imam odprto letalsko karto. Problem pa je ta, da se ne morem odločiti.

TRISTAN: *(seže v žep in ponudi Marku kovanec)* Vrzi. Če bo glava, greš čez pol ure, če bo cifra, greš jutri zjutraj. *(Mark si nekaj časa ogleduje kovanec, potem ga vrne Tristanu.)* Pridi k oknu, Mark. *(Ga prime čez ramena in ga odvede k oknu.)* Kaj vidiš tam zunaj?

MARK: *(recitira)* Kvadratne metre poslovnih in bivanjskih prostorov. Novogradnje.

TRISTAN: Svet, Mark. Svet krvi, znoja in solz.

MARK: Grozen svet.

TRISTAN: Čudovit, tragičen svet. Ampak zakaj je vse samo odmev zabave, na katero nisva bila povabljeni?

MARK: *(skomigne)* Bh ...

TRISTAN: Ni to tisto, kar si želiva? Da bi lahko razbila stene najine bube in se izpostavila – gola? To bi moralo biti najbolj enostavno na svetu. Razen za naju. Za naju je nemogoče.

MARK: Kar je po svoje žalostno.

TRISTAN: Še hrepeniva po pravem svetu. A v resnici sva navezana samo še na hrepenenje. Postalo je del zabave. Zato ti ne boš nikoli šel v Indijo. Jaz pa ne bom nikoli nič naredil. Veš, kaj sva, Mark?

MARK: Strahopetca?

TRISTAN: Popolna moška. Najin epitaf bo: "Niti koraka nista naredila. Bravo, tako se najdlje pride."

MARK: Jaz sem pravzaprav že na poti. Manjka mi samo še prvi korak.

TRISTAN: Ti povem, kako sem jaz postal razsvetljen?

(Privede Marka od okna, ga posadi v naslanjač. Na vratih se pojavi Izolda, obstane. Ne vidita je.)

TRISTAN: Pred kratkim sem spoznal mlado žensko, ki sem ji bil – mislim, da sem ji bil – dobro, rekel bom naravnost, bil sem ji všeč.



MARK: Blagor tebi.

TRISTAN: Dala mi je čutiti, da bi šla z menoj kamor koli. In sem začel razmišljati, kako bi bilo, če bi se zaljubila, se poročila, šla skozi vse tiste stopnje, skozi katere sva šla že z Izoldo. Prebodlo me je, da bi se vse končalo tukaj. S stvarmi natanko takimi, kot so. Kakšna potrata, sem pomislil. Kakšna zloraba energije. Predvsem pa časa, ki ga je pametneje posvetiti brezdelju. Nima smisla, Mark. Ali ni to čudovita tolažba?

MARK: (*skomigne*) Bh ...

TRISTAN: Nič nimam proti Izoldi. Še zmeraj jo imam – še zmeraj – dobro, povedal bom naravnost, še zmeraj jo imam ...

MARK: Rad.

TRISTAN: Zelo rad. Čedalje bolj, po svoje.

MARK: Idealen zakon. Velika ljubezen.

TRISTAN: Rad bi le počistil svoj življenjski prostor. Nikogaršnja trma mi ne bo uničila stavbe, ki sem si jo zgradil, da bi v njej bil na toplem. Razumeš?

MARK: Stoprocentno.

TRISTAN: Gre za to, da udariš nazaj ob pravem času na pravem mestu in dovolj močno, da zaboli. (*Ga objame čez rame.*) Mark, potrebujem tvojo pomoč.

MARK: (*se prestraši*) Mojo?

TRISTAN: Se spomniš tistega dneva pred desetimi leti, ko sem prišel domov in te našel do pasu golega pod odejo na postelji?

MARK: (*se izvije iz Tristanovega objema in vstane*) Odkar me je zadel bumerang, je moj spomin ...

TRISTAN: Zdaj vem, da si se takrat res polil s kavo.

MARK: Celo to sem pozabil.

TRISTAN: Spomni se dame, ki ti je – kot si rekel – ponudila priložnost.

MARK: (*prestrašen*) Zakaj?

TRISTAN: Rekel si, da si poguma imel dovolj, da pa ti je v odločilnem trenutku zmanjkalo izkušenj.

MARK: Mogoče mi je zmanjkalo tudi poguma.

TRISTAN: Potrebuješ damo, ki ima oboje. Predvsem pa voljo.

MARK: Take ni.

TRISTAN: Brez skrbi. Zelo blizu. Tukaj, pri meni.

MARK: Izolda?



TRISTAN: Veš kaj te prosim? Pridi jutri čez dan na obisk. Sedi poleg Izolda na posteljo – takole – (*Posadi Marka na posteljo in sede poleg njega.*) – položi ji roko na koleno – takole – (*Položi roko Marku na koleno.*) – zazri se ji globoko v oči in reci, “Izolda, pomagaj mi”.

MARK: “Izolda, pomagaj mi?”

TRISTAN: “Še nikoli nisem ...”

MARK: “Še nikoli nisem ...”

TRISTAN: “... in če ne bom kmalu ...”

MARK: “... in če ne bom kmalu ...”

TRISTAN: “... bom od žalosti kratkomalo umrl ...”

MARK: “... bom od žalosti kratko malo umrl ...”

TRISTAN: In potem ...

MARK: In potem?

TRISTAN: ... počakaj, da vidiš, kaj bo naredila.

MARK: In potem?

TRISTAN: Se vrni v službo in mi povej, kako je bilo.

MARK: (*globoko zavzdihne*) Ne vem.

TRISTAN: In potem se lahko začneva pogovarjati o višji plači.

MARK: (*vstane*) Višji plači?

TRISTAN: Deset procentov.

MARK: Če pa ne bom?

TRISTAN: Te čaka zavod za zaposlovanje. Se razumeva?

MARK: Mislim, da se.

(*Izolda se umakne skozi vrata.*)

TRISTAN: Se razumeva prav?

MARK: Mislim, da se razumeva prav.

TRISTAN: (*ga potreplja po ramenu*) Ni čisto prazna tvoja glava.

(*Mark gre k vratom. Se ustavi in hoče nekaj reči. Si premisli in odide. Tristan gre k mizici s pijačami in si natoči vino. Mark pokuka nazaj skozi vrata kot Trubadur. Zabrenka na lutnjo.*)

TRUBADUR: Ne, ni čisto prazna moja glava. (*Odide.*)

(*Tristan strmi proti vratom, kot da je videl prikazen. Vstopi Izolda.*)



IZOLDA: Povej mi nekaj. Si res porabil polovico denarja od prodaje mamine hiše za nakup tega stanovanja?

TRISTAN: *(jo nekaj časa gleda)* No, v poslovnem žargonu se temu reče investicija.

IZOLDA: Pusti žargon, si ali nisi?

TRISTAN: *(po premoru)* Sem.

IZOLDA: Dobro. Sklenila sem, da bova mamoz vzela iz doma za onemogle in skrbela zanjo tukaj. Veseli me, da se strinjaš z menoj, zelo si velikodušen.

(Tristan jo gleda, potem skloni glavo.)

(Zatemnitev.)

8.

(Luč na "sobo". Izolda živčno hodi gor in dol. Zazvoni telefon. Nekaj časa ga ignorira, potem odgovori.)

IZOLDA: Tukaj urgentni oddelek splošne bolnišnice. Zaenkrat ne sprejemamo novih primerov, ker se pripravljamo na operacijsko ločitev siamskih dvojčkov.

(Odloži slušalko. Telefon takoj spet zazvoni. Dvigne slušalko in vanjo počasi odžvižga "Na planincih sončece sije". Odloži slušalko. Trkanje na vrata. Vrata se odpro, skozi pokuka Markova glava.)

MARK: *(previdno vstopi)* Prišel sem.

IZOLDA: Čakala sem te.

MARK: Sinoči me je pograbil obup in sem začel butati z glavo ob steno.

IZOLDA: In?



MARK: Nekaj se mi je premaknilo v možganih. Nekaj je skočilo nazaj. Vem, kaj hočem.

IZOLDA: Povej.

MARK: Sedi. Tukaj, na zofo.

(Izolda sede, Mark prisede.)

IZOLDA: Čakam.

MARK: Izolda, pomagaj mi.

IZOLDA: *(ga prime za roko in si jo položi na koleno)* Takole?

MARK: Še nikoli nisem ...

IZOLDA: Še nikoli nisi ...

MARK: In če ne bom kmalu ...

IZOLDA: In če ne boš kmalu ...

MARK: Še nikoli nisem tako zelo hrepenel po Indiji. Če ne bom kmalu tam ...

IZOLDA: ... boš od žalosti kratkomalo umrl.

MARK: Kako večš?

IZOLDA: *(dvigne Markovo roko s kolena in mu jo položi v naročje)*
Intuicija.

MARK: Izolda, pomagaj mi. *(Seže v žep, izvleče zapečateni ovojnici in ji jo izroči.)* Za Tristana. Mojega šefa. Nekdanjega.

IZOLDA: Te je vrgel iz službe?!

MARK: *(vstane)* Prikrajšal ga bom za ta užitek. Odhajam. Allahabad. Ahmedabad. Aurangabad. Bangalore. Indore. Mysore.

IZOLDA: Lahko grem s teboj?

MARK: *(osupel)* Bi šla z menoj?

IZOLDA: Ne. Irska je moja dežela. Tja bom odšla, če se bom kdaj premaknila.

MARK: Na Irskem je zmeraj hladno, veter piha.

IZOLDA: Hlad je moja usoda.

MARK: V Indiji pa je vroče.

IZOLDA: Hlad je moje življenje.

MARK: V tem pismu Tristanu pojasnujem, zakaj odhajam. Ampak daj mu ga šele jutri, ko bom jaz že v Indiji.

IZOLDA: Zakaj?



MARK: Bojim se, da bi me skušal odvrniti od tega koraka. Ne morem tvegati, da bi mu to uspelo. Saj veš. Zna biti zelo ...

IZOLDA: Nasilen.

MARK: Prepričljiv.

IZOLDA: Pazi nase.

MARK: Ne bom. Zavihtel se bom kot bumerang in odfrčal v prazen prostor. Vrnil se bom stooostotno drugačen. In potem – nikoli ne veš, zgodovina se tudi ponavlja.

IZOLDA: Prvič kot farsa in drugič kot tragedija.

MARK: Ne pozabi na pismo.

IZOLDA: Ne bom. (*Porine ovojnico pod blazinico naslanjača.*)

MARK: Indija je magična dežela. Že deluje, čeprav še nisem stopil na njena tla. Sklenil sem, da si bom izdelal novo persono. Odločnega človeka, ki mu je tuje vsako mencanje.

IZOLDA: In že deluje.

MARK: Poglej. Namesto dolgoveznega poslavljanja, stiskanja rok, puhlih fraz – čista akcija. Srečno. Zbogom. (*Se obrne in odkoraka skozi vrata. Izolda se zasmije. Mark pomoli glavo nazaj.*) Res ne bi šla z mano?

IZOLDA: Ostal boš tukaj, Mark. Ostal boš med mano in Tristanom kot trubadur.

MARK: Trubadur ne gre v Indijo?

IZOLDA: Ne, ker mora privedi najino zgodbo do konca.

MARK: Naj bo srečen. (*Odide.*)

9.

(*Izolda sede na stol. Tristan vstopi in se ji približa. Nekaj časa jo gleda.*)

TRISTAN: Smo drevesa?

IZOLDA: Ne, Tristan.

TRISTAN: (*začne krožiti okoli nje kot zasliševalec*) Nismo. Življenje, ki ga živimo, je naš edini letni čas. Sprejeti pa tega ne moremo.



IZOLDA: Ne, Tristan.

TRISTAN: Zato si ustvarimo iluzijo, da se lahko obnovimo. Začnemo hrepeneti po nevihti, ki bi odpihnila orumenelo listje vseh naših zmot in nas pustila gole, steblo brez poganjkov, iz katerega bi zraslo sveže, pomladno življenje.

IZOLDA: Čakamo.

TRISTAN: Nočemo si priznati, da je pozno poleti, ko se bliža jesen, nesmiselno čakati na pomlad.

IZOLDA: Ne bo je več?

TRISTAN: Ne bo je več. Zakaj imamo metafore?

IZOLDA: Zato, da se lahko zavijemo vanje, ko nas zebe.

TRISTAN: Zato, da se lahko oklepamo svoje najdražje izmišljotine.

IZOLDA: (*skuša uganiti*) Zgodbe svojega življenja?

TRISTAN: Bravo. Dokler je življenje zgodba, si lahko domišljamo, da se najbolj zanimivo poglavje še ni začelo. In ne samo to. Zgodbo lahko predelujemo, izboljšujemo.

IZOLDA: Lahko igramo življenje, namesto da bi ga res živeli.

TRISTAN: Ampak simboli te zgodbe so prazni in votli, ker jih je ženska domišljija napihnila v melodramo. Ali ni čas, da končava?

IZOLDA: Jaz še nisem začela.

TRISTAN: Jaz sem končal.

IZOLDA: Sem zdaj jaz na vrsti?

TRISTAN: Prosim.

IZOLDA: Ne boš prizadet, če bom odkrita?

TRISTAN: Saj si zmeraj, a nisi?

IZOLDA: Tokrat bo res bolelo.

TRISTAN: Kako naj krvavim, saj je vse samo igra.

IZOLDA: (*vstane*) Ni več, Tristan dragi.

(*Vstopi Trubadur in se postavi za njo.*)

TRUBADUR: Spremenila je pravila.

TRISTAN: Res?

IZOLDA: Kaj si pa mislil? Da bom malo razgrajala, potem pa zlezla nazaj v tvojo metaforo?

TRUBADUR: Ubogi Tristan!

TRISTAN: Ubogi Tristan! Res ne vidiš, kakšne zvitorepke so ženske? Hočejo, da smo oder, na katerem bi lahko izvajale veliki balet



svojega spola, ki se imenuje "Poglej, kako čudovito se znam vrteti v centru svojega življenja". Ko si zagotovijo tak oder, bi mislil, da bodo srečne, celo hvaležne. Nasprotno. Ta temelj moške moči jim razkriva iluzorno naravo njihove samostojnosti. Najprej hočejo, da smo močni, potem pa nam to zamerijo. Ta večni mit o skrivnostni naravi žensk ni nič drugega kot dejstvo, da ženske nekaj hočejo, v isti sapi pa enako močno hočejo nekaj nasprotnega!

IZOLDA: Ubogi Tristan.

TRISTAN: Premirje, Izolda. Prosim.

IZOLDA: Vojne je konec. Svobodna sva. Lahko začneva živeti življenje-kot-bi-lahko-bilo.

TRISTAN: Utrujen sem. *(Počasi gre do zofe in se zvrne nanjo.)*

IZOLDA: Razumel boš, ko se vrnem. *(Odide.)*

10.

TRUBADUR: Tristan je sanjal, da so mu zmrznile noge. Sedel je za mizo ob plesni ploščadi. Tam je bila tudi Izolda. Prišla ga je prosit za ples. Imela je dolgo belo obleko. Bila je tako lepa! Tako lepa! Tako lepa! Sapo mu je zaprlo. Rekla je: pridi, Tristan, poiščiva ritem, ki sva ga izgubila. Hotel je vstati, da bi šel z njo na plesišče. Pa ni mogel. Noge so mu otrpnile v led. Zakričal je. Ni bil jezen nase, ampak nanjo. Ona je bila kriva, da ni mogel zaplesati z njo. Bila je prelepa.

(Izolda se vrne v beli poročni obleki. Tristan jo gleda.)

IZOLDA: Se bova poročila?

TRISTAN: Nehaj, nehaj, nehaj.

IZOLDA: Ubogi Tristan. Prepričan si, da si igro premaknil z mrtve točke.

TRISTAN: *(si razkrije obraz)* Nisem?

IZOLDA: Ne. Jaz sem jo. Zakaj pa misliš, da Mark že deset dni ni prišel v službo?



TRISTAN: *(jo gleda)* Najbrž je bolan.

IZOLDA: Odletel je v Indijo. Po moji zaslugi.

TRISTAN: A res? Ker nisi le zvit, ampak tudi praktična, si verjetno poskrbela celo za njegove injekcije proti koleri.

IZOLDA: Kako prav imaš in kako metaforičen si, kot zmeraj. Nikoli si nisem predstavljala, da te lahko injekcija dvigne naravnost v nebesa.

(Tristan jo gleda.)

IZOLDA: Ni šel v Indijo. Slekkel se je, čeprav se tokrat ni polil s kavo, in legel k meni. In potem še. Vsak dan dvakrat. In zdaj ga je strah, da bi ti pogledal v oči.

TRISTAN: *(po dolgem premoru)* Kje pa se je dogodilo to potovanje v eksotične kraje?

IZOLDA: Tukaj, na zofi. Edina stvar, ki je motila najino blaženost, so bile vzmeti. Preveč so škripale. Boš ti poklical tapetnika ali naj ga jaz?

(Izzivalno ga gleda. Tristan globoko vdihne in zadrži sapo. Ni jasno, ali zadržuje smeh ali solze.)

IZOLDA: Tebe sem zmeraj ljubila. Ampak hotela sem te ljubiti po izbiri. Ni mi več treba živeti s teboj. Zato lahko prvič v življenju rečem, da si tega želim.

TRISTAN: *(se glasno zasmije)* Se spominjaš cirkusa, ki je prišel gostovat pred dvema letoma? Glavna atrakcija sta bila klovna Bongo in Pongo. Njuna točka je bila, da sta skušala drug drugega zaklati. Uporabljala sta bodali z rezilom, ki se ob pritisku vda in skoči v nožnico. Pod oblačili pa sta imela prilepljene plastične vrečke kurje krvi.

IZOLDA: Spominjam se.

TRISTAN: Ali ni čas, da si obriševa roke te kurje krvi?

IZOLDA: Prepozno je.

TRISTAN: Zakaj?

IZOLDA: Zato, ker je Bongo, ki je bil pametnejši, že od začetka vedel, da bo na koncu treba prelitati resnično kri, in je med enim



od njihovih spopadov podtaknil bodalo s pravim rezilom. (*Tristan jo gleda.*) Kako je strup? Se ne boš vrgel na tla in se penil?

(*Tristan se obrne. Počasi gre k Izoldi in jo udari v obraz. Izolda pade na posteljo. Še enkrat jo udari. Izolda začne krvaveti iz nosa. Tristan se zgrozi in stopi proč. Izolda si skuša ustaviti kri z robom poročne obleke.*)

IZOLDA: Končno lahko udariš to, kar si ljubil.

TRISTAN: Potem je res.

TRUBADUR: Da.

IZOLDA: Se bova zdaj poročila?

TRISTAN: Za mojim hrbtom!

IZOLDA: Saj sem rekla, da mi pomagaj.

TRISTAN: Penis? To je os, okoli katere se vrti svet?

IZOLDA: Rada se imava, v tem je najina tragedija. To je dejstvo, s katerim se nisva soočila. (*Tristan potegne Izoldo pokonci in jo divje strese. Dvigne roko, da bi jo udaril. Se zadrži.*) A ni to prazničen dan? To najino praznovanje – kako si že rekel – “blaženosti življenja”? (*Tristan jo udari.*) Visoka poezija prodajalca nepremičnin. Kam je izginila? Je bila tako visoka, da je izpuhtela v oblake? (*Tristan jo udari.*) Ali jo je odplaknilo skozi stranišče v eni od garsonjer, ki si jih tako uspešno prodal?

TRISTAN: (*jo prezirljivo odrine*) Kaj pa ti?

IZOLDA: Kaj pa jaz? Vse življenje tipkarica. Prevajalka. Vnašalka besed, ki niso moje.

TRISTAN: In kdo je kriv? Jaz?

IZOLDA: Tistega, kar je že dolgo v meni, pa mi ni uspelo natipkati. Tega mi ni uspelo prevesti v besede. Kakšen uspeh! Kraljica Izolda Hitroroka! Bravo, bravo! (*Zaploska.*)

TRISTAN: Jaz sem kriv. Nisem znal ...

IZOLDA: Nisi znal.

TRISTAN: ... postati tisto, kar si hotela.

IZOLDA: Morda nisem vedela, kaj hočem. Kaj si pa ti hotel?

TRISTAN: Da se ne bi končalo tako.

IZOLDA: Se končuje?

TRISTAN: Ampak tudi ti ...



IZOLDA: Tudi jaz, Tristan. Tudi jaz.
TRISTAN: Če ne bi nikoli tipkala dramskih tekstov ...
IZOLDA: Bi najina drama bila drugačna. Bi res bila?
TRISTAN: Bova še enkrat ... tako kot včasih?
IZOLDA: Dajva.
TRISTAN: Boš ti začela?
IZOLDA: Jaz sem začela, Tristan. Ti končaj.

(Tristan jo gleda. Vstane in počasi odide skozi vrata.)

IZOLDA: *(poje)*

In ne bo ga več nazaj?
In ne bo ga več nazaj?
Ne, v grobu leži,
v grob lezi še ti,
saj ne bo ga več nazaj.

(Zazvoni telefon, vendar ne stacionarni, ampak mobilni, ki ga Izolda izbrska iz svoje torbice, ki leži na kavču.)

IZOLDA: Kako prosim? ... Ne ne, prav ste klicali, jaz sem njena hčerka ... Kdaj je umrla? ... Pred dvema urama ... Hvala, da ste mi sporočili ... *(Odloži mobilni.)*

(Tristan se vrne z dvema kozarcema nečesa, kar spominja na rdeče vino. Enega ponudi Izoldi, drugega obdrži.)

TRISTAN: Na dolgo življenje.
IZOLDA: *(vzame kozarec)* "Tukaj je rožmarin, to je za lep spomin: prosim, ljubi moj, spominjaj se me." *(Pije.)*
TRISTAN: "V tem nesmislu je dosti vsebine."
IZOLDA: *(poje)*

In ko so nesli ga v pokop,
oj tralalalala,
solze so kapale na grob.



TRISTAN: "O majska roža, draga deklica!"
IZOLDA: "To je marjetica; rada bi vam dala vijolic, pa so vse zvene." (*Pije.*)
TRISTAN: "Besedo moram spregovoriti vaši žalosti, tega ne smete mi odreči."
IZOLDA: "Naj bo to tako; način te smrti, tajni ta pokop, nad rakvo nič trofej, ne meča, grba, obredov nič slovesnih, ne sijaja."
TRISTAN: "Išči, toži; in kdor je kriv, nanj se sekira sproži."
IZOLDA: "In kdor je kriv ..."
TRISTAN: Kaj?
IZOLDA: Tako čudno se počutim. Kaj je ta ...? Ta ...
TRISTAN: Sekira?
IZOLDA: O, Tristan ... Kaj je to?
TRISTAN: Odrešilni napoj.
IZOLDA: (*pogleda v kozarec, se zgrozi*) Ne. O, ne, Tristan, ne!!!
TRISTAN: Ja.
IZOLDA: "Bog vas blagoslovi, gospod."
TRISTAN: "In tebe tudi."

(*Izolda zbere zadnje moči, se iztegne proti blazinici in potegne izpod nje Markovo pismo.*)

IZOLDA: "Tu je pismo za vas, gospod; prišlo je pred tednom dni od junaka, ki je odrinil v Indijo; ako vam je ime Tristan, kakor so mi povedali."
TRUBADUR: (*prestreže pismo, ga odpre in bere*) "Dragi Tristan, oprosti, ker odhajam kot tat sredi noči, ne da bi se poslovil od tebe – kot podrejeni od svojega šefa, kot prijatelj od prijatelja. Oprosti, ker nisem naredil tistega, za kar si me prosil. To ne bi bil jaz. Končno sem zbral pogum, zavihtel sem se in odfrčal. Ko priletim nazaj, bom verjetno padel na glavo samemu sebi, in tudi to bo edinstven primer v zgodovini. Vem, da se boš ti še vedno norčeval iz mene, vendar upam, da se bom v času svoje odsotnosti naučil igrati igro življenja z manj panike. In – tako kot vidva z Izoldo – z večjim občutkom za mero. Ostanita srečna in zvesta drug drugemu, kot sta bila vse od svojega rojstva v dvanajstem stoletju. Vajin Mark."



(Tristan se prime za glavo.)

TRISTAN: Potem ni bilo res!

TRUBADUR: Ne.

TRISTAN: *(se počasi obrne in pogleda Izoldo)* "Kraljica mila ..."

TRUBADUR: "Tja je prišla ..."

IZOLDA: "Tja je prišla s fantastičnimi venci iz kukavic, marjetic in kopriv; vzpne se, da na uvito bi mladiko obesila svoj venec, kar se veja hinavska zlomi in z nakitom cvetnim je padla v solzni potok."

TRISTAN: "Ah, torej je utonila!"

IZOLDA: "Utonila."

TRISTAN: *(jo zgrabi za ramena in jo udari)* Zakaj? ... Zakaj ta laž? ... Zakaj te igre?

IZOLDA: Konec iger. Zdaj se bom umirila. "Utonila, ah, utonila."

(Tristan pograbi svoj kozarec, odhiti skozi vrata, se vrne s prgiščem tablet, si jih stlači v usta in jih skupaj z vinom iz kozarca pogoltne.)

TRISTAN: Pa pojdiva. Tako – banalno.

IZOLDA: Ne, Tristan. Kot vsi junaki tudi midva umirava na bojišču. Daj mi roko.

(Tristan se ji pridruži na tleh, primeta se za roke.)

IZOLDA: Ali ni danes nedelja?

TRISTAN: Hudičev dan, odprta vrata v pekel.

IZOLDA: Ampak končno sva jih pretentala enkrat za vselej. Ali ni to lepo? Zmagala sva. In zdaj sva na ladji in plujeva proti Irski. Domov.

TRISTAN: Kakšno jadro ima?

IZOLDA: "Dobro ga vidim, razpeli so ga in ga dvignili zelo visoko, ker nimajo mnogo vetra. Vedite, da je popolnoma črno."

(Tristan si zagrebe obraz v dlani.)



IZOLDA: “Ljubi, okleni roke okrog mene. Popelji me v srečno deželo, iz katere se nihče ne vrne, kjer čudoviti pevci pojejo pesmi, ki jim ni konca. Popelji me.”

TRISTAN: “Ni več daleč ta čas; ali boš prišla, Izolda, ko bo vse dopolnjeno in ko te pokličem?”

IZOLDA: “Dragi, pokliči me.”

TRISTAN: (*jo tesno objame*) “Izolda, ljubljena. Izolda, ljubljena. Izolda, ljubljena.”

(Tesno objeta obmirujeta na tleh. Trubadur prižge svečo in jo položi v njuno bližino.)

TRUBADUR: “Gospe in gospodje, potujoči pevci nekdanjih dni so pripovedovali to zgodbo za tiste, ki ljubijo, in ne za druge. Po meni vam pošiljajo pozdrave. Pozdravljajo vse tiste, ki so zamišljeni, in tiste, ki so srečni, pozdravljajo užaloščene in vse tiste, ki hrepene, ki so veseli in ki so v stiski, vse, ki ljubijo. V tej zgodbi naj najdejo tolažbo za nestanovitnost, za krivico, za jezo, za bolečino srca!”

(Luči počasi temnijo.)